

Evropská
komise

[JARO 2013 ▶ Č. 45]

panorama

inforegio

► Sbližování rozdělených komunit

Fondy EU podporují stabilitu
a spolupráci

- Politika soudržnosti,
klíčový investiční
prostředek EU
- Osvědčené postupy
v rozvoji měst

Regionální
a městskou
politiku

▶ ÚVODNÍK 3

Komisař Johannes Hahn

▶ TÉMA 4-7

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU HRAJÍ KLÍČOVOU ÚLOHU V MÍROVÉM PROCESU V SEVERNÍM IRSKU

▶ KLÍČOVÁ ÚLOHA POLITIKY SOUDRŽNOSTI PŘI NAVRACENÍ HOSPODÁŘSKÉHO RŮSTU DO EVROPY 8-11

▶ CENY REGIOSTARS 2013 ODHALUJÍ DALŠÍ INOVATIVNÍ PROJEKTY V REGIONECH 12-15

▶ DATABÁZE PROJEKTŮ ROZVOJE MĚST JAKO ZDROJ INFORMACÍ O POLITIKÁCH ROZVOJE 16-19

▶ MOBILIZACE HLAVNÍCH MĚST V EU 20-21

▶ FINANČNÍ NÁSTROJE 22-23

▶ STRUČNÝ PŘEHLED AKTUALIT 24-25

▶ JAK TO VIDÍTE VY 26-30

Politika soudržnosti z pohledu států a regionů

▶ PŘÍKLADY PROJEKTŮ 31-35

Příklady projektů z Estonska, Francie, Lotyšska, Malty a programu Evropské územní spolupráce

▶ MAPY 36-37

Celkový růst zaměstnanosti, 2007–2009
Míra nezaměstnanosti mladých, 2011

▶ VYHODNOCENÍ INICIATIVY JASPERS PŘINÁŠÍ ZJIŠTĚNÍ A DOPORUČENÍ 38-39

▶ PŘIPRAVOVANÉ AKCE 40

▶ 4

▶ 8

▶ 12

▶ 31

▶ 38

Fotografie (strany):

Obálka: © SEUPB

Strana 4: © SEUPB (most)

Strana 6: © Groundwork NI

Strany 3, 4, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 24, 25, 39:

© Evropská komise

Strana 19: Vídeň: © Kurt Kuball/Wirtschaftsagentur

Wien – Budapešť: © Rév8

Strany 22–23: © DCLG

Strany 26–30: Midi-Pyrénées © Philippe Grollier/Region

Midi-Pyrénées – Rakousko © ÖROK – Spojené království

© DCLG – Toskánsko © Regione Toscana

Strany 31–35: Estonsko © Crystalsol – REALIS © Région

Languedoc-Roussillon – Naco Technologies © Naco

Technologies – Malta © Ministerstvo infrastruktury, dopravy

a komunikací, Malta – ETC © Winnet8

Tento časopis se tiskne v angličtině, francouzštině a němčině na recyklovaném papíře. Je k dispozici on-line ve 21 jazycích na

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_cs.cfm

Obsah tohoto vydání byl dokončen v březnu 2013.

PRÁVNÍ INFORMACE

Evropská komise ani žádná osoba za ni jednající nenesou odpovědnost za použití informací obsažených v této publikaci ani za chyby, které publikace navzdory pečlivé přípravě a kontrole může obsahovat. Tato publikace nemusí nutně odrážet názory ani stanoviska Evropské komise.

ISSN 1725-8197

© Evropská unie, 2013

Reprodukce je povolena za podmínky uvedení zdroje.

Při použití/reprodukcii materiálů třetích osob podléhajících ochraně autorským zákonem je třeba si takové povolení vyžádat od příslušných vlastníků autorských práv.

▶ ÚVODNÍK

Johannes Hahn

Člen Evropské komise,
který má na starosti regionální politiku

Od svého založení podporovala Evropská unie i její předchůdci základní strategii využívání ekonomických prostředků k dosažení a udržení míru, prosperity a úcty k demokracii a lidským právům.

Všechny nás potěšilo, když EU obdržela v roce 2012 Nobelovu cenu míru jako uznání za to, že po ničující druhé světové válce buduje již šest desetiletí ekonomickou strukturu, která by měla jakékoli budoucí nepřítelství zúčastněných zemí posunout na úroveň čehosi nemyslitelného. Evropská unie ukázala, jak se mohou historičtí nepřátelé změnit v partnery.

Bylo příjemné, že v období finanční krize a znepokojení byl Nobelův výbor schopen nahlédnout na úspěchy EU z dlouhodobějšího hlediska. Přesto na tuto úlohu mírotvorce, která EU náleží, není vhodné nahlížet jako na cosi čistě historického. Jak se dočtete v tomto čísle, EU hraje velmi pozitivní úlohu tím, že pomáhá přinášet stabilitu a pokrok do části Unie, která byla též kdysi těžce zkoušena nepokoji: do Severního Irsku a příhraničního regionu Irské republiky.

Po vyhlášení příměří v roce 1994 byl někdejší předseda Evropské komise Jacques Delors prvním, kdo vyhlásil, že je-li potřeba podpora, „Evropa nezklame“, a navrhl zřídit fond, který bude mírovému procesu napomáhat.

Za necelých 18 let pak bylo nad rámec prostředků ze státních rozpočtů investováno asi 1,3 miliardy EUR z fondů EU do více než 20000 projektů, které měly do tohoto složitého koutu EU přinášet mír a usmíření. S potěšením jsem naslouchal dvěma bývalým protivníkům, kteří hovořili na konferenci „Jak sblížit

rozdělené komunity“, jež se konala 31. ledna v Bruselu v rámci programu PEACE. Tito bývalí protivníci jsou nyní předseda a místopředseda vlády Severního Irsku. Oba jsou si plně vědomi významu podpory, kterou z Evropy získávají, a evropského konstruktivního přístupu k přeměně jejich komunity a podpoře dlouhodobého míru.

Přeměna ekonomiky EU

Regionální politika hraje stále významnější úlohu při hledání způsobu, jak vyvést Evropu ze současné hospodářské krize. Jedná se o primární investiční politiku EU, která je úzce zaměřená na sektory a priority, jež pomohou Evropě k návratu k růstu a konkurenceschopnosti.

Regionální politika motivuje regiony k tomu, aby se snažily využívat vlastní silné stránky a s pomocí EU realizovaly strategie „inteligentní specializace“, jejichž cílem je zajistit růst a plně využít konkurenční potenciál.

Vzhledem k současným finančním potížím, které prostupují celou EU, bylo vyjednávání ohledně budoucího rozpočtu Unie – tzv. víceletého finančního rámce – mimořádně napjaté. V mnoha oblastech bylo nutné škrtnat a ani fondy regionální politiky nebyly ušetřeny.

Strategie přísně zaměřená na cílené a hospodárné využívání těchto prostředků však zajistí, že regionální politika zůstane klíčovou silou, která pomůže nastolit hospodářské oživení a dlouhodobou prosperitu v rámci celé EU.

▶ STRUKTURÁLNÍ FONDY EU HRAJÍ KLÍČOVOU ÚLOHU V MÍROVÉM PROCESU V SEVERNÍM IRSKU

Strategické financování ze strukturálních fondů EU představuje již 20 let významný prvek při navracení Severního Irsku (Spojené království) k normálnímu životu po mnohaletém konfliktu. Takové bylo vyznění speciální konference „Jak sblížit rozdělené komunity – zkušenosti s programem EU PEACE“, která se konala 31. ledna v Bruselu z iniciativy evropského komisaře pro regionální politiku Johannesese Hahna.

Někdo možná bude udiven tím, že program PEACE pro Severní Irsko je financován ze strukturálních fondů, ale až tak překvapivé to není. Dnešní regionální politika představuje nástroj pro naplňování ambicí EU – přispívá k vytváření pracovních míst, růstu a ano – i k míru,“ uvedl komisař Hahn ve svém zahajovacím projevu.

„Program EU PEACE se dotkl životů asi milionu lidí v Severním Irsku a v příhraničním regionu Irské republiky a pomohl vytvořit podmínky, v nichž může zakořenit mír a usmíření. Regionální fondy EU tu hrají významnou úlohu, neboť pomáhají pokládat základy společnosti, v níž má každá komunita přínos z života v míru,“ uvedl.

ZPRAVA DOLEVA:
Johannes Hahn, Peter Robinson
a Martin McGuinness

Hlavními řečníky na konferenci byli političtí vůdci ze Severního Irsku, mj. předseda vlády Peter Robinson a místopředseda vlády Martin McGuinness. Na konferenci promluvil také irský ministr Brendan Howlin. Hlavním bodem konference byla série svědectví o novátorských projektech realizovaných v rámci programu PEACE. Na jejich základě bylo možné získat podrobný obraz o odvedené práci a o dopadu, která má tato práce na životy lidí i nadále.

„PEACE BRIDGE“

V červnu 2011 komisař Hahn za účasti politiků ze Severního Irsku a Irské republiky oficiálně otevřel „Most míru“ („PEACE Bridge“) v Derry-Londonderry. Most míru představuje jeden ze symbolických projektů podporovaných v rámci programu PEACE III. Příspěvek z EFRR činil 11,2 milionu EUR. Z Derry-Londonderry se během „nepokojů“ stalo rozdělené město a tento trend se nadále stupňoval, když se tisíce protestantů odstěhovaly pryč ze západního břehu. Most míru nyní fyzicky oba břehy řeky opět spojuje a jeho podoba vyjadřuje symbolické podání rukou přes řeku Foyle. Jde o nový impozantní symbol města, který fyzicky i metaforicky spojuje komunity na obou březích, města, pro které se řeka stala významnou náboženskou i sektářskou dělící linií.

Podpora ve výši 2 miliard EUR

V letech 1995 až 2013 obdržela vláda Severního Irsku téměř 2 miliardy EUR ze tří po sobě následujících programů PEACE. 1,3 miliardy EUR pochází z prostředků EU a zbytek od členských států.

Program PEACE představuje dlouhodobé partnerství mezi lidmi a politiky Severního Irsku a Evropské komise s podporou vlád Spojeného království a Irské republiky.

Vznikl Útvar EU pro speciální programy (SEUPB), který odpovídá za rozdělování mírových prostředků s cílem posílit soudržnost pomocí praktických projektů a rozvíjení společnosti více podporující začleňování.

Směrem ke stabilní společnosti

Díky tomuto financování a podpoře vznikl v průběhu let prostor, v němž místní komunity přijaly myšlenku života po konfliktu a zapojily se prakticky i strategicky do aktivit zajišťujících jasnější a lépe prosperující budoucnost.

Hlavní cíle současného programu PEACE III, který má rozpočet ve výši 333 milionů EUR, je posilovat pokrok směrem k mírové a stabilní společnosti a nadále podporovat usmíření. Za tímto účelem se program soustředí na podporu operací a projektů, které pomáhají sblížovat komunity.

Peter Robinson, předseda vlády Severního Irsku, uvedl: „Po období, kdy byly zavražděny 3 000 lidí a desetitisíce dalších zraněny, nyní prožíváme dobu relativního míru a stability. Zásluha EU je v tomto směru klíčová. EU v celé oblasti podpořila tisíce projektů, které pomáhají vytvářet lepší společnou budoucnost pro naše lidi.“

Dále uvedl, že Severní Irsko představuje již transformovaný region, ale současně upozornil, že cesta ještě neskončila. „Nedávné nepokoje nás jasně upozornily, že zbývá udělat ještě mnoho práce.“

Místopředseda vlády Martin McGuinness zdůraznil symbolický význam Mostu míru, který byl v Derry-Londonderry otevřen v červnu roku 2011. Uvedl, že most, jehož stavba si vyžádala 14,6 milionů EUR – z čehož více než 11 milionů EUR zajistilo financování z EU – „navždy změnil tvář města Derry“.

Vysvětlil, že most spojuje dvě dříve oddělené části města a je dokladem cílů programu PEACE. „Lidé, kteří byli rozdělení na protestantskou a katolickou komunitu, mohou přejít nebo přejet na kole přes tento most do bývalého vojenského prostoru, v němž se nyní nachází společný prostor pro všechny obyvatele města. Od otevření již most použilo více než milion osob.“

Získávání dovedností a budování důvěry

Program PEACE, jak bylo zdůrazněno, představuje pouze jeden z prvků mírového procesu v Severním Irsku. Hraje však významnou úlohu při udržování podmínek, v nichž může pokračovat další práce.

Program zahrnuje rozvoj projektů v některých velmi obtížných a zanedbaných oblastech. Cílem těchto projektů je zapojit mladé lidi a vybavit je dovednostmi a důvěrou, které jim pomohou vyhnout se sektářskému násilí a vypořádat se s ním. Tyto projekty často doprovází opatření, jež mají pomoci osvojit si dovednosti potřebné k získání pracovního místa. Projekty využívají sport, digitální média a různé další nástroje k tomu, aby oslovily mladé lidi, pomohly vytvářet povědomí o tom, jak žít v rozmanité komunitě, a snižovaly riziko, že se tito mladí lidé zapojí do ilegálních skupin. ▶▶

FOTBAL PRO VŠECHNY

I fotbal lze využít jako prostředek pro spojení rozdělených komunit. Sport a fotbal především se těší ohromnému vlivu a také podpoře v rámci programu EU PEACE III. Projekt *Football For All (Fotbal pro všechny)* Irské fotbalové asociace zaměstnává stovku pracovníků, kteří spolupracují s 53 místními fotbalovými kluby při šíření povědomí o vzájemném respektu. Projekt pomáhá místním klubům znovu navázat spojení s komunitami. Dokonce byl založen i fotbalový tým, který komunity spojuje, Limestone United, jehož cílem je podporovat týmovou spolupráci mladých lidí z obou stran.

ALEXANDRA PARK – „BOURÁNÍ BARIÉR“

Alexandra Park v severním Belfastu hrál dlouho roli „sporného území“ a i v roce 1994, kdy mnozí již začali plánovat novou dobu bez konfliktů, bylo třeba postavit uprostřed parku „Zed' míru“, která měla za úkol bránit nočním potyčkám. Tento čin v době klíčovího míru představoval memento toho, jak daleko se tato komunita dostala.

Dvacet let stojící bariéra o výšce 3 metry, která musela být zbudována, aby zklidnila násilí mezi katolickou a protestantskou komunitou, představuje symbol všeho, co je třeba změnit.

V roce 2009 byl zahájen nový proces, který prosazovala společnost Groundwork NI. Jeho cílem je navrácení parku do konečného normálního stavu. Tomu má napomoci celková investice ve výši 280 000 GBP, kterou společně poskytly EU, Městská rada Belfastu, Ministerstvo spravedlnosti Severního Irsku a Alpha Programme. Uprostřed „Zdi míru“ je nyní každý den přinejmenším po dobu několika hodin otevřena brána, jež umožňuje obyvatelům jednotlivých částí města těšit se prostředí nádherného parku v celé jeho kráse. Ředitelka společnosti Groundwork NI Sylvia Gordonová uvedla: „Zed' míru byla otevřena, takže školáci z obou komunit si mohou po desetiletích separace hrát spolu.“

V rámci tohoto přístupu byla vytvořena řídicí skupina, která má sdružovat klíčové osobnosti místních komunit, aby se shodly a společně dojednaly konkrétní kroky, jež mají být realizovány při rozvoji zařízení v Alexandra Parku a při otevírání zdi.

„Než cokoli uděláme, je třeba dosáhnout shody na místní úrovni. Pomáháme vytvářet dlouhodobé vztahy,“ zdůrazňuje Gordonová. „Před oficiálním otevřením zdi byla v parku uspořádána celá řada různých akcí, jež měly za cíl navodit pocit normalnosti. Snažíme se uřídit toto sporné území a spolupracovat směrem k integraci na všech úrovních.“

V celé oblasti se nachází 59 takovýchto „zdí míru“. Jejich odstraňování bude dlouhý a složitý proces, vysvětluje Gordonová. „Dalších 14 zdí míru budeme řešit v hraničních oblastech v severním Belfastu, kde vidíme citelný zájem o mír a kde můžeme komunity znovu spojit.“

Děti z obou komunit si nyní poprvé po 20 letech mohou hrát v Alexandra Parku díky Bráně míru společně.

DOLE:
Předseda společnosti Groundwork NI Paul McErlean (vlevo) otvírá Bránu míru v Alexandra Parku spolu s ministrem spravedlnosti Davidem Fordem a ředitelkou Groundwork NI Sylvííí Gordonovou.

Program PEACE realizovaný EU hezkým způsobem dokládá, jak se Unie snaží prosazovat mír a usmíření, zdůraznil komisař Hahn. „Tady nejde o nějaké narychlo sestavené řešení. Program má podporovat dlouhodobou spolupráci. Program PEACE pomáhá dávat lidem pocit, že mírový proces je jejich záležitostí. Jde o proces, který působí zdola nahoru, takže lidé, kteří se do něj zapojují, navrhnou vlastní řešení.“

Mezi diváky konference bylo možné vidět celou řadu delegátů z dalších rozdělených regionů, které hledají řešení, například z Balkánu, Libye, Kypru, Izraele a Palestinských území.

Paralelně s konferencí probíhala výstava několika dalších projektů financovaných z projektu PEACE III realizovaných za pomoci prostředků EU pro usnadnění mírového procesu. Výstava jasně ukázala, jak může tento program sloužit jako příklad pro další konfliktní zóny.

Evropská unie – „pocitivý zprostředkovatel“

Pat Colgan, vedoucí Útvaru EU pro speciální programy (SEUPB), uvedl, že příspěvek EU v Severním Irsku je mimořádný nejen co do financování, ale též pokud jde o disciplínu, kterou do oblasti vnesl.

„EU nabídla několikaletou oporu pro financování, se kterou již lze plánovat s určitou mírou jistoty,“ vysvětluje. „Důležité je, že EU nabídla neutrální prostor, který neležel v táboře ani jedné ze stran. Strany konfliktu zde měly pocit bezpečí. V průběhu času pomáhala EU budovat v zúčastněných komunitách důvěru.“

Neviditelné dědictví konfliktu se bude hojit dlouho, uvedl. „Vybudovat nově důvěru, naději a respekt je obtížné. Teď zde máme generaci, která konflikt nezažila. I oni ale pokračují v roznášení semínek rozdělení a dědictví konfliktu. Je zásadně důležité, aby se z nich stali aktivní členové společnosti. Nyní se připravuje program PEACE IV. Ten se zaměří na místní struktury partnerství a bude se snažit zapojit mladé, zejména ze znevýhodněných oblastí. Současný mír je stále křehký. Stále je ještě třeba vykonat mnoho práce.“

Centrum pro budování míru a řešení konfliktů

Lidé v Severním Irsku mají mnoho zkušeností s budováním míru, které by mohly být užitečné i jinde. V zájmu pomoci při přenášení těchto znalostí bylo založeno Centrum pro budování míru a řešení konfliktů, a to na vysoce symbolickém místě, kde dříve stála věznice Maze/Long Kesh. Po svém dokončení bude centrum šířit znalosti získané v Severním Irsku a zajistí, aby byly vzpomínky na mírový proces zaznamenány pro budoucí generace.

„Pro všechny, kdo se zapojili do práce na programech PEACE, je poctou, že se o jejich úspěchy zajímají lidé na mnoha místech ve světě: v Rusku, Palestině, na Balkáně, v Kolumbii i v Jižní Koreji. Je to něco, na co můžete být hrdí,“ dodal komisař Hahn.

„Pokud chcete vidět, jaké účinky má mír v EU, zajed'te do kteréhokoli přeshraničního regionu. Dnes tam uvidíte, nejen jak přeshraniční spolupráce v rámci regionální politiky EU prospívá dopravě a obchodu, ale také pracovním místům, životnímu prostředí a zdravotnictví. Program PEACE, na to nezapomínejme,

▶ PEACE I (1995-1999)

15 000 PROJEKTŮ

CELKOVÝ OBJEM FINANCOVÁNÍ: 667 000 000 EUR

FINANCOVÁNÍ Z EU: 500 000 000 EUR

Program řešil bezprostřední problémy vzniklé v důsledku konfliktu: zničené komunity, přestavbu, regeneraci, vytváření partnerství místních komunit silně podporujících začleňování, za účasti volených zástupců, nevládní organizace apod. pracující s oběťmi a pozůstalými, integrace členů bývalých paramilitárních skupin.

▶ PEACE II (2000-2006)

7 000 PROJEKTŮ

CELKOVÝ OBJEM FINANCOVÁNÍ: 995 000 000 EUR

FINANCOVÁNÍ Z EU: 609 000 000 EUR

Využití disciplíny strukturálních fondů se silnými kontrolními mechanismy, avšak s přizpůsobením potřebám regionu, v němž probíhal konflikt. Stimulující ekonomická obnova s výraznějším zapojením místních partnerských struktur a akčními plány s místním zakotvením, které mají dosah do všech oblastí společnosti a dotýkají se všech z 2,8 milionu obyvatel.

▶ PEACE III (2007-2013)

400 PROJEKTŮ

CELKOVÝ OBJEM FINANCOVÁNÍ: 333 000 000 EUR

FINANCOVÁNÍ Z EU: 225 000 000 EUR

Program zaměřený na srdce a mysl lidí – strategický balíček navržený za účelem podpory dlouhodobých partnerství ve spolupráci různých komunit a přeshraniční spolupráce, s důrazem na menší množství projektů, které jsou však větší a více strategicky zaměřené.

představuje také program přeshraniční spolupráce. Právě proto chci získané zkušenosti přenést do Bruselu. Chci, aby jeho úspěchy měly co nejširší publikum – zprv proto, že si naše uznání a díky zaslouží, ale též proto, že pro jiné části světa může být poučení z práce těchto lidí užitečné.“

„V Severním Irsku přispívají projekty, jež se snaží měnit přístup lidí a pomáhat jim nabýt dovednosti potřebné pro zaměstnání, k sociální soudržnosti. Investiční projekty, například komunitní a obchodní centra, mají jasnou ekonomickou hodnotu. Prostřednictvím těchto investic do lidského a fyzického kapitálu pomáhá program PEACE přivést Severní Irsko z cesty konfliktu na cestu míru a prosperity a na této cestě přispět k dosahování růstu a vytváření pracovních míst,“ zdůraznil.

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/ireland/index_cs.cfm

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/peace/index_en.cfm

▶ KLÍČOVÁ ÚLOHA POLITIKY SOUDRŽNOSTI PŘI NAVRACENÍ HOSPODÁŘSKÉHO RŮSTU DO EVROPY

Politika soudržnosti se stává primární investiční politikou Evropské unie a je úzce synchronizována s cíli, které si EU vytyčila v dokumentu Evropa 2020, jejichž účelem je vrátit do členských států EU růst a konkurenceschopnost a účinně snižovat hospodářské, sociální i územní nerovnosti.

Strategickým cílem politiky soudržnosti je využívání silných regionálních stránek v zájmu účinnějšího kombinovaného využívání evropských národních i regionálních veřejných prostředků. Obecně se má za to, že strategické investice tohoto druhu potřebují nejen nejkudší regiony EU, ale všechny regiony Evropy, aby zůstaly konkurenceschopné.

Další generace programů musí být přizpůsobena nové ekonomické realitě. Ekonomická situace je dnes převážně taková, že neexistuje žádná jiná důvěryhodná alternativa pro dosažení makroekonomické stability než důsledná fiskální konsolidace a strukturální reformy. V zájmu podpory

tohoto procesu je třeba provádět cílené investice posilující růst, které doplňují širší strukturální a regulační reformy a jsou s nimi v souladu. Evropská unie formuluje svoji odpověď na tyto problémy pomocí užší ekonomické koordinace, spojením strategie Evropa 2020 a procesu „Evropský semestr“. Evropa 2020 je od roku 2010, kdy byla představena, již poměrně dobře známá strategie. Jaký dopad ale bude mít na politiku soudržnosti Evropský semestr a jak k ní bude přispívat?

▶ **Evropský semestr je proces sladování celé řady národních a evropských hospodářských politik v jednom z nejobtížnějších hospodářských a sociálních klimát za posledních 50 let.**

Cyklus evropský semestr poskytuje členským státům rámec ke sladování ekonomických a rozpočtových politik, stejně jako politik strukturálních reforem, s Paktem stability a růstu EU a strategií Evropa 2020. Jde o hledání vzájemného porozumění ohledně priorit pro opatření na národní úrovni a na

Komisař Johannes Hahn navštívuje spolu s Alunem Daviesem, náměstkem velšského ministra pro zemědělství, rybářství, potraviny a evropské programy, nábřeží ve Swansea ve Walesu (Spojené království). Diskutují o stavu implementace politiky soudržnosti ve Walesu a o návrzích Komise pro příští programové období 2014-2020, stejně jako o návštěvě několika projektů spolufinancovaných z prostředků EU.

úrovni EU, protože EU usiluje o návrat na cestu udržitelného růstu a vytváření pracovních míst.

Pět hlavních termínů v každém ročním cyklu:

- ▶ Evropská komise přijme roční průzkum růstu, který cyklus koordinace hospodářské politiky, tzv. evropský semestr, každoročně spouští;
- ▶ v dubnu členské státy předloží aktualizované plány reforem;
- ▶ Komise do konce května provede posouzení a vydá doporučení;
- ▶ Evropská rada učiní v červnu formální rozhodnutí;
- ▶ členské státy provedou následné kroky a schválí své národní rozpočty.

Proces Evropského semestru, který nyní probíhá již třetím rokem, představuje první a nejvýznamnější proces sladování celé řady národních a evropských hospodářských politik v jednom z nejobtížnějších hospodářských a sociálních klimát za posledních 50 let. Příslušné ekonomické politiky zahrnují na počátku zajištění makroekonomické stability, zajištění

udržitelných fiskálních politik, stabilizaci finančních ústavů a regulačních a strukturálních reforem, které vytvoří podmínky pro růst a vznik pracovních míst. Právě prostřednictvím těchto ročních koordinačních cyklů může Evropská unie vykazovat postup směrem k naplnění růstové strategie Evropa 2020, monitorovat jej a vydávat k němu příslušná doporučení. Proces koordinace hospodářské politiky je pro regiony relevantní z několika důvodů, které spolu vzájemně souvisí.

Je jasné, že mezi evropskými regiony a městy jsou oblasti, které patří ke světové špičce v inovacích a výzkumu či ke světové špičce v udržitelném rozvoji, a najdeme zde také některé z nejrozsáhlejších a nejpokročilejších systémů lokálně poskytované sociální péče. Žádný region ale nemůže brát takový úspěch za něco, co mu bude náležet navždy. Úspěch může v průběhu času rychle erodovat, především s ohledem na ekonomické souvislosti. Má-li být zachována konkurenceschopnost a mají-li vznikat nové příležitosti, je třeba provádět strukturální reformy a inovace.

▶ **Vzhledem k velmi rozdílným územním uspořádáním je třeba, aby hlas měst a regionů zprostředkovaly členské státy.**

Na evropské regiony a evropská města dopadá současná finanční a ekonomická situace velmi rozdílně. Specifická situace regionů ve kterýchkoli dvou členských státech se vyznačuje významnými odlišnostmi. Právě proto spoléhá EU na to, že členské státy budou provádět základní koordinaci národních ekonomických politik, která bude odrážet jejich územní a institucionální strukturu. Vzhledem k velmi rozdílným územním uspořádáním je především třeba, aby hlas měst a regionů zněl prostřednictvím tvorby politik a koordinace na úrovni členských států. Od uvedení strategie Evropa 2020 Komise vyzývá členské státy k mobilizaci obcí a regionů.

▶ **Realizace inteligentních a udržitelných investic podporujících začleňování představuje nejúčinnější způsob, jak snižovat ekonomické, sociální i územní rozdílnosti.**

Komise uznává, že těchto úspěchů se nedosahuje rovnoměrně po celé Unii. Synchronizované a zaměřené investice koordinované s ostatními hospodářskými politikami mohou účinně podpořit desetiletou strategii růstu Evropa 2020. Realizace těchto inteligentních a udržitelných investic podporujících začleňování formou národních a regionálních programů také představuje nejúčinnější a pragmatickou cestu naplňování cílů smlouvy, kterými je snižování ekonomických, sociálních a územních rozdílů. Politika soudržnosti zde představuje hlavní zdroj stabilní podpory investic, jež mají takové rozdílnosti řešit (viz rámeček na straně 10).

Účinné veřejné investiční výdaje představují významný předpoklad hospodářského růstu a vzniku pracovních míst a samozřejmě i nástroj pro jejich podporu. Právě proto jsou investiční politiky nedílnou součástí výše zmiňované kombinace ekonomických politik. Soukromé investice vyžadují stabilní makroekonomické klima. Pro financování dlouhodobých veřejných investic je nutný rámec v podobě udržitelné fiskální politiky. Účinné veřejné investice vyžadují koherenci s pravidly vnitřního trhu a s regulatorními iniciativami. Komise je přesvědčena o tom, že úlohou evropských regionů a měst je realizovat ekonomické politiky a investice podporující růst a vznik pracovních míst. Během posledních několika let také politika

soudržnosti ukázala, jak by měly být investice upravovány ve světle významných změn v ekonomice a poptávce (viz rámeček na straně 11).

► **Rok 2013 bude pro politiku soudržnosti kritický.**

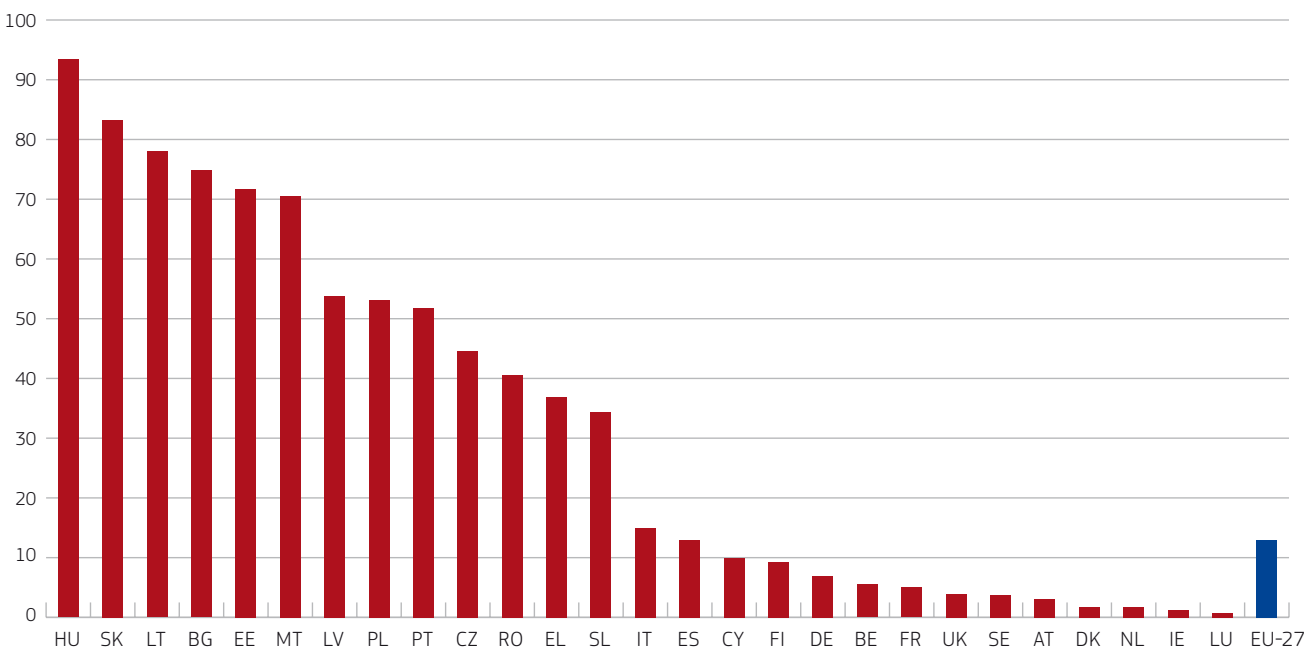
Rok 2013 bude pro politiku soudržnosti kritický, protože členské státy budou předkládat své víceleté strategické investiční plány ve formě smluv o partnerství na období let 2014 až 2020. V těchto smlouvách musí členské státy zajistit, že jejich strategické dlouhodobé investiční priority budou plně odpovídat jejich národním programům reforem. Musí také podporovat cíle stra-

ÚSPĚŠNÝ PÁKOVÝ EFEKT POLITIKY SOUDRŽNOSTI COBY NÁSTROJE VEŘEJNÝCH INVESTIC

Politika soudržnosti ročně mobilizuje investice o průměrném objemu 65 miliard EUR (souhrn prostředků z fondů EU a národních rozpočtů), což v mnoha členských státech představuje více než 50 % celkových veřejných investic. To má pochopitelně značný dopad na ekonomiku EU. HDP ve 12 členských státech, které do Unie vstoupily od roku 2004, poroste mezi roky 2007 a 2016, kdy se implementují aktuální programy soudržnosti, v průměru o 1,5 % ročně. Politika soudržnosti má jak krátkodobý dopad v průběhu implementace programů, tak dlouhodobý dopad, který spočívá ve zlepšování struktury a výkonnosti evropského hospodářství. V rámci tohoto procesu je třeba, aby si regiony určily jasné strategické priority a zaměřily se na své místní silné stránky, odstraňovaly úzká hrdla bránící inovacím a zapojily místní inovační potenciál.

Nedávné údaje vykazované členskými státy ukazují, že v roce 2011 začala v současném programovém období politika soudržnosti přinášet významné výsledky. Za rok 2011 byl v programech financovaných z EFRR a Fondu soudržnosti hlášen vznik téměř 190 000 pracovních míst, takže celkový počet míst vytvořených v aktuálních programech dosáhl téměř 400 000. V roce 2011 bylo podpořeno 27 000 nově vzniklých subjektů, celkový součet v rámci programu tak dosáhl 53 000. Se spolufinancováním poskytovaným z členských států se politika soudržnosti zasloužila o velmi významný podíl veřejných investic v Evropě – a v některých členských státech o více než polovinu veškerých veřejných investic. V době nezbytné fiskální konsolidace tak politika soudržnosti přináší významný příspěvek k budoucí prosperitě Evropy a k naplňování cílů strategie Evropa 2020.

► **Financování z politiky soudržnosti (EU i státní rozpočty) jako procento celkových veřejných investic (průměr za období 2009 až 2011)**

tegie Evropa 2020 a relevantní doporučení specifická pro jednotlivé země, které v letošním roce vydá Evropská komise.

Komise bude hrát důležitou úlohu při monitorování a analýze ekonomického pokroku a při identifikaci hlavních mezer v rozvoji. V diskusi s členskými státy bude pomáhat při směřování národních ekonomik k soustředěnějším investicím se silným důrazem na růst. Velmi důležité bude správně identifikovat problémy a potenciální místní a regionální znalosti. V následujícím programovém období by měly smlouvy o partnerství a operační programy fungovat podle logiky územních intervencí, kde problémy a potenciál jednotlivých území budou představovat základ pro priority a investice.

Úspěch návrhů Komise ohledně reformované politiky soudržnosti bude do značné míry záviset na tom, jak budou tyto návrhy promítnuty do konkrétních opatření v reálném prostředí. A právě zde bude klíčová úloha partnerů: partneři, zejména místní a regionální orgány veřejné správy, mají nejvíce možností, jak zajistit vlastnictví programů i kvalitu jejich implementace. A to nejen proto, že znají potřeby svých území, ale také proto, že vědí, jak lze tyto potřeby naplnit.

► Místní a regionální orgány veřejné správy mají nejvíce možností, jak zajistit vlastnictví programů i kvalitu jejich implementace.

Klíčovou součástí politiky soudržnosti v období 2014–2020 bude cílení na menší množství specifických oblastí pro investice. Tento přístup bude hrát zásadní úlohu při přesunu investic směrem k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícímu začleňování. V tomto procesu budou investice podporovat inovace a malé a střední podniky a současně budou řešit problémy změny klimatu, energetiky a životního prostředí a vytvářet pracovní místa.

Tato „tematická koncentrace“ si klade za cíl maximalizovat přidanou hodnotu investic pro Evropu jako celek pomocí tematické nabídky globálních priorit. Přitom se vyznačuje pružností, která umožní přizpůsobovat strategie individuálním potřebám a problémům regionů. Taková finanční koncentrace povede k jasnějšímu zaměření na výsledky, bude poskytovat silnější zdůvodnění veřejných investic a umožní spolehlivější vykazování výstupů a výsledků. Poskytne také výkonnostní rámec a odmění a dále podpoří programy, které budou fungovat dobře.

Neformální proces přípravy budoucích programů byl zahájen na základě neformálních studií Komise⁽¹⁾ a také s ohledem

TEMATICKÁ ZMĚNA PROGRAMŮ

Flexibilitu politiky soudržnosti odráží schopnost dynamicky měnit cíle financování či programy na základě aktuálních potřeb.

Největší tematické změny programů proběhly (v relativním vyjádření) v Irsku (42%), na Maltě (24%), v Portugalsku (24%), Bulharsku (12,5%), ve Španělsku (12,2%) a v Litvě (11,3%).

Čistý účinek změny programů dosud vedl ke zjednodušení přidělování prostředků do oblastí energetiky, inovací a výzkumu, technologií a vývoje, pracovního trhu (včetně mladých), obecné podpory podnikání, silniční infrastruktury a kulturní a sociální infrastruktury.

Změna programů směrem k mládeži a malým a středním podnikům

Od začátku roku 2012 přesměrovalo nejméně dvanáct členských států podstatnou část prostředků v rámci svých operačních programů financovaných z EFRR nebo ESF směrem k opatřením na posílení zaměstnatelnosti pracovníků, na boj proti nezaměstnanosti mladých a její prevenci a na posílení malých a středních podniků.

V osmi členských státech, na které cílí tzv. Barrosova iniciativa, získá prospěch z přesměrování prostředků do programů zaměřených na mladé lidi nejméně 625 000 mladých osob (říjen 2012). Rovněž v reakci na akční týmy pro mládež a bilaterální schůzky nyní mnohé členské státy vypracovaly komplexní iniciativy pro zaměstnanost mládeže a plány vytváření pracovních míst pro mladé, stejně jako vzdělávací a školicí programy.

V období 2007–2013 představuje politika soudržnosti EU největší zdroj podpory EU pro malé a střední podniky. V rámci EFRR je pro malé a střední podniky vyhrazena částka 25 miliard EUR a největší část z dalších 27 miliard EUR připravených pro obecnou podporu podnikání rovněž přináší prospěch i malým a středním podnikům. Pokud jde o malé a střední podniky, vypracovaly akční týmy různá opatření, jejichž smyslem je posilovat a urychlovat podporu z EFRR pro malé a střední podniky, přičemž se čeká, že přínos pocítí asi 56 000 dalších malých a středních podniků.

na doporučení specifická pro jednotlivé státy pro rok 2012 a analýzu uvedenou v pracovních dokumentech útvarů Komise⁽²⁾. Tento proces koordinace se v roce 2013 zintenzivní, což zajistí, že nová generace programů přinese dosud nejúčinnější příspěvek k růstu a vzniku pracovních míst v našich regionech i členských státech.

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_cs.cfm

(1) http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_cs.cfm

(2) http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-your-country/index_cs.htm

▶ CENY REGIOSTARS 2013 ODHALUJÍ DALŠÍ INOVATIVNÍ PROJEKTY V REGIONECH

Slavnostní předání cen RegioStars 2013 se konalo 31. ledna v Bruselu. Bylo na něm vyhlášeno pět vítězných projektů, které vybírala porota v následujících kategoriích: inteligentní růst, udržitelný růst, růst podporující začlenění, kategorie CityStar a informační a komunikační kategorie.

Díky své více než šestileté historii nabývají ceny RegioStars na síle a v letošním roce zaznamenaly rekordní počet přihlášek i působivou přehlídku inovací a tvůrčího myšlení. Ceny RegioStars odměňují výjimečné inovativní projekty, které obdržely financování prostřednictvím regionální politiky EU od ledna 2000 a které pomáhají vytvářet pracovní místa v budoucnosti.

Ceny uděloval evropský komisař pro regionální politiku Johannes Hahn a předseda poroty cen RegioStars Luc van den Brande, bývalý předseda Výboru regionů.

▶ DALŠÍ INFORMACE

RegioStars 2013:
[http://ec.europa.eu/regional_policy/
cooperate/regions_for_economic_change/
regiostars_13_en.cfm?exp=6#anchor6](http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_13_en.cfm?exp=6#anchor6)

▷ INSPIRACE PRO EVROPSKÉ REGIONY

LUC VAN DEN BRANDE,
PŘESEDÁ POROTY CEN
REGIOSTARS, SE OHLÍŽÍ
ZA ŠESTI ROČNÍKY
CEN REGIOSTARS

Ceny RegioStars v současnosti představují jedno z nejkonkurenčnějších a nejširších ocenění, která mají regiony k dispozici pro představení svých úspěchů a porovnání s ostatními iniciativami. Soutěž se snaží odměňovat úsilí zúčastněných pracovníků – na různých úrovních – o inovativní rozvoj vlastního regionu a Evropské unie.

500 projektů za 6 let

Za posledních šest let bylo z jednotlivých členských států nominováno na tyto ceny asi 500 projektů. 160 projektů se dostalo do užšího výběru a 31 z nich obdrželo vytouženou cenu. V letošním roce byly projekty znovu velmi kvalitní, měly vynikající inovativní charakter a řešily konkrétní situace v příslušných regionech.

Projekty se intenzivně zabývaly rozvojem významných partnerství. Pracovaly nejprve s prostředky z EFRR/ESF a následně s prostředky z vlastních zdrojů, což znamená, že se postavily na vlastní nohy a dokázaly přinést v reálném světě konkrétní výsledky.

Vítězné projekty se vyznačují čtyřmi klíčovými faktory: inovace, dopad, udržitelnost a partnerství. A k tomu připočtíme ještě zvýšené úsilí v oblasti komunikace.

Projekty jsou multidimenzionální, pokud jde o jejich cíle. Jsou také víceúrovňové a zapojují se do nich partneři, kterým záleží na posunu jejich regionů vpřed a chtějí na něm spolupracovat.

Mezinárodní přehlídka nejvhodnějších postupů

Před šesti lety vznikly ceny RegioStars jako fórum, kde je možné předvádět osvědčené postupy a sdílet je v mezinárodním měřítku. Často se totiž stává, že úspěšné místní a regionální iniciativy spolufinancované ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti dojdou uznání pouze na místní úrovni.

Nyní mohou představovat zdroj inspirace pro další regiony, které mohou nejvhodnější postupy převzít a upravit je místním podmínkám.

„Soutěž RegioStars pomáhá realizovat inovativní projekty a otevírá okno příležitostí pro skutečnou kreativitu na regionální úrovni po celé Evropě.“

Luc van den Brande, předseda poroty cen RegioStars

Příležitost pro kreativitu

Soutěž RegioStars pomáhá realizovat inovativní projekty a otevírá okno příležitostí pro skutečnou kreativitu na regionální úrovni po celé Evropě. Svým úspěchem znovu prokázala, že politika soudržnosti přispívá k sociálnímu a hospodářskému rozvoji Evropské unie.

INTELIGENTNÍ RŮST PROPOJOVÁNÍ UNIVERZIT S REGIONÁLNÍM RŮSTEM PODPORA RŮSTU ZALOŽENÉHO NA VĚDOMOSTECH V PORTU

Projekt *vědeckotechnického parku UPTEC* v Portu spojuje dohromady akademické a podnikatelské subjekty v dynamickém prostředí zaměřeném na inovace a pomáhá podporovat *přenos vědomostí a technologií*.

V parku, který se nachází v portugalském regionu Norte, má sídlo 110 firem (z nichž 95 jsou nově založené firmy). Park zaměstnává asi 800 odborníků a představuje klíčový faktor pro přivádění přímých zahraničních investic do regionu. Aktivity realizované v parku UPTEC pokrývají různé sektory, od filmu a televize po úspory energie a námořní technologie, díky čemuž park zajišťuje cenný příspěvek pro region, který je dlouhodobě závislý na technologicky méně vyspělém průmyslu.

►Další informace: www.uptec.up.pt

UDRŽITELNÝ RŮST PODPORA ÚČINNÉHO VYUŽÍVÁNÍ ZDROJŮ V MSP

KLÍČOVÉ PORADENSTVÍ K ENVIRONMENTÁLNÍM OTÁZKÁM, KTERÉ DOKÁŽE SNIŽOVAT FIRMÁM NÁKLADY

Projekt *podpory v oblasti účinného využívání zdrojů ENWORKS* realizovaný v severozápadní Anglii poskytuje profesionální environmentální poradenství a podporu pro firmy

prostřednictvím sítě místních organizací, které jsou v projektu sdruženy. Prostřednictvím specialistů, kteří navštěvují přímo jednotlivé firmy, online nástrojů a přenosu vědomostí/dovedností pomáhá projekt ENWORKS malým podnikům zvyšovat účinnost využívání zdrojů, snižovat náklady a dosahovat vyšší konkurenceschopnosti, a to při současném snižování vystavení environmentálním rizikům, například fluktuacím cen zdrojů. Jen v samotných dvou posledních projektech poskytl ENWORKS intenzivní podporu více než 4000 malých a středních podniků. Tato podpora vedla k roční úspoře odhadem ve výši 85 milionů GBP. Dosavadní environmentální přínosy lze kvantifikovat jako ušetření 75800 tun emisí CO₂, 646000 m³ vody a 10700 tun materiálů.

►Další informace: www.enworks.com

RŮST PODPORUJÍCÍ ZAČLENĚNÍ SOCIÁLNÍ INOVACE: NÁPADITÉ REAKCE NA SPOLEČENSKÉ VÝZVY ZAPOJOVÁNÍ DLOUHODOBĚ NEZAMĚSTNANÝCH

Projekt *Individuální cesty k zaměstnání* má za cíl snižovat dlouhodobou nezaměstnanost mezi 45letými pracovníky v polském Warmińsko-Mazurskie.

Projekt uzpůsobil polskému kontextu kreativní finský model pomoci osobám, které se musí vyrovnávat s překážkami

zaměstnanosti (zdravotní potíže, věk či postižení). Pomáhá jim vrátit se na pracovní trh. Využívaný přístup zahrnuje všeobecné vyhodnocení každého uchazeče a dlouhodobou rehabilitaci zaměřenou na konkrétní problém, koučink, psychologickou podporu a zprostředkovávání kontaktů se zaměstnavateli. Výsledky byly velmi slibné: z 32 účastníků našlo práci 80%, z nichž 90% bylo zaměstnáno ještě po 15 měsících. Projekt budou nyní polské úřady práce šířit i do ostatních oblastí.

►Další informace: www.erkon.elblag.com.pl

CITYSTAR JEDNOTNÉ POSTOJE K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI MĚST REGENERACE ZNEVÝHODNĚNÝCH OBLASTÍ V BERLÍNĚ

Projekt *Správa čtvrtí v Berlíně* představuje strategii, kterou orgány městské samosprávy v Berlíně zahájily v roce 1999 s cílem regenerovat sociálně znevýhodněné oblasti města. Projekt reaguje na širokou škálu problémů – zanedbané veřejné prostory a zeleň, nedostatečná

integrace etnik, vysoká míra nezaměstnanosti mladých lidí – a aktivizuje místní obyvatele a zapojuje je do procesu demokratického rozhodování. Zakládají se rady městských čtvrtí, kde působí místní obyvatele, kteří jsou podporováni k tomu, aby se sami ujali zlepšování vlastních čtvrtí a utváření svých osudů. Opatření zahrnují podporu pro školy, obnovu veřejných prostor a propagaci společné kultury sousedství. Nyní došlo k rozšíření aktivit, které tak nově

zahrnují podporu kariérního rozvoje a sociální a etnické integrace, zejména ve čtvrtích s vysokým podílem obyvatel přistěhovaleckého původu (v některých případech až 79%).

►Další informace: www.quartiersmanagement-berlin.de

INFORMACE A KOMUNIKACE PODPORA REGIONÁLNÍ POLITIKY EU ZA POMOCI KRÁTKÝCH VIDEÍ ZMĚNA VNÍMÁNÍ SLUCHOVÝCH POSTIŽENÍ

Projekt *Směrem k práci* realizovaný v Litvě pomáhá nalézt práci lidem se sluchovým postižením. Snaží se bojovat proti stereotypům a tradičnímu přístupu vůči hluchým osobám

a současně upozorňovat na to, jaký mají osoby se sluchovým postižením potenciál v oblasti zaměstnání. V jeho rámci proběhla například sociální kampaň využívající krátká videa promítaná v televizi a na internetu,

kteří tuto změnu přístupu podporovala. Do projektu byli rovněž zapojeni speciálně vyškolení náboroví pracovníci, kteří působili v několika pilotních centrech pro hledání zaměstnání a pomáhali osobám se sluchovým postižením vyhledávat pracovní příležitosti a, kde to bylo třeba, zprostředkovali kontakt se zaměstnavateli. Z více než 600 osob se sluchovým postižením, které se do projektu aktivně zapojily, jich bylo více než 400 úspěšně zaměstnáno.

►Další informace: www.esparama.lt/regiostars

▶ DATABÁZE PROJEKTŮ ROZVOJE MĚST JAKO ZDROJ INFORMACÍ O POLITIKÁCH ROZVOJE

Města hrají klíčovou úlohu při dosahování inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění. Jsou motorem ekonomiky, místem, kde se daří propojování, tvůrčímu přístupu a inovacím, a fungují jako centra služeb pro přilehlé oblasti. Ale i města mají své šedé stránky, kde se koncentrují problémy jako nezaměstnanost, hluk, znečištění vzduchu, segregace a chudoba. Evropská komise musí pracovat s městy a realizovat společnou vizi evropského města zítřka: místa výrazného sociálního pokroku vyznačující se vysokou mírou sociální soudržnosti, demokratickou platformou, kulturním dialogem a rozmanitostí, místa, jež jsou motorem růstu a místem zeleně, ekologické a environmentální regenerace.

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) dlouhodobě podporuje města za účelem řešení jejich mnohotvárných problémů. Hlavní cíle zahrnují posilování hospodářské prosperity, podporu rovnosti, zlepšování městského prostředí a přispívání k dobré urbanistické správě měst a obcí. Protože různé aspekty městského života jsou vzájemně propletené, lze dosáhnout úspěchu v rozvoji města pouze s využitím integrovaného přístupu, který zajistí synergii, koordinaci a komplementaritu projektů a který bude minimalizovat vzájemné překrývání či občasné vzájemně protichůdné výsledky. Opatření týkající se fyzického obnovení měst by měla jít ruku v ruce s opatřeními podporujícími mj. vzdělávání, ekonomický rozvoj, sociální začlenění a ochranu životního prostředí. Kromě toho vyžaduje úspěšný integrovaný přístup také rozvoj silného partnerství mezi místními občany, občanskou společností a různými úrovněmi správy.

Evropská komise zveřejnila v nedávné době studii o tom, jak města využívají podporu z EFRR, aby se stala lepším místem k životu i práci. Studie představila 50 projektů podporovaných EFRR v osmi různých tématech. Pro každé město byly připraveny tři typy dokumentů: shrnutí nejdůležitějších informací, případová studie o rozsahu 6 až 8 stran, která hlavní informace shrnuje snadno srozumitelným stylem, a dlouhý analytický dokument pro profesionální publikum, který obsahuje podrobné informace o projektu. Cílem studie bylo

vypracovat rozsáhlou databázi různých postupů využívaných městy a ukázat tak širší spektra možných opatření pro podporu rozvoje měst. Komise doufá, že tato databáze bude zdrojem informací a inspirace pro města, řídicí orgány i další instituce, které hrají v rozvoji měst úlohu. Databáze byla připravena právě včas, protože již začaly přípravy na programové období 2014-2020, pro které Evropská komise navrhuje, že bude od členských států požadovat vyčlenění alespoň 5 % prostředků z EFRR pro účely rozvoje měst, od čehož si slibuje, že města posílí integrovaný přístup ke svému udržitelnému rozvoji.

Tato studie nepředstavuje hodnocení urbanistické dimenze politiky soudržnosti, ale zprávu o aktuální situaci, jak se vybraným městům daří naplňovat místní politiky rozvoje měst financované z EFRR v období od roku 2007 do roku 2013. Výběr těchto případů neznamená, že nutně představují nejlepší případy v členských státech či na úrovni EU. Jako je tomu v praxi vždy, jsou tyto případové studie přínosné vždy pouze v určitém směru. Tyto případové studie tak mohou představovat zajímavé nápady, řešení problémů, způsoby kooperace a spolupráce. Získané zkušenosti mají potenciál rozvíjet nové způsoby uvažování a inspirovat instituce v jiných kontextech a situacích k využívání veřejných politik ke spravedlivějšímu a vyváženějšímu sociálně-prostorovému rozvoji.

Jedním z nejzajímavějších výsledků studie je proměnlivá geometrie strategií dosahování soudržnosti města a územní soudržnosti za pomoci integrovaných přístupů. Mnohým postupům dominují intervence prováděné na teritoriálním základě, především v oblastech zaostalých z důvodů sociálních, ekonomických a environmentálních. Fyzická regenerace stále představuje významnou motivaci při dosahování spolupráce více zúčastněných stran při integraci politik. Existuje relativně malý počet případů, kdy byl přístup na teritoriálním základě kombinován s přístupem zaměřeným na lidi, a pouze část z nich byla financována společně z EFRR a Evropského sociálního fondu (ESF). Právě tento přístup by

Regenerace starobylého věžešského komplexu Le Murate v historickém centru italské Florencie.

Údolí východu slunce (Saulėtekio slėnis) v litevském Vilniusu je sídlem dvou velkých univerzit, výzkumných organizací, vědecko-technologického parku a technicky vyspělých podniků.

„Čtvrť učení“ Robinsbalje v německých Brémách.

► INTELIGENTNÍ RŮST

Mnoho měst usiluje o zaujetí nové pozice poskytováním fyzického prostoru s kulturním, technologickým či výzkumným a vývojovým zázemím. Je třeba vyhnout se tomu, aby všechna města rozvíjela stejná seskupení, to by znamenalo plýtvání zdroji. Projekty inteligentního růstu mohou vytvářet umělé pobídky pro budovy, technologie a aktivity, které neodrážejí skutečnou poptávku po technologicky vyspělých prostorách v daných lokalitách. Projekty inteligentního růstu by měly zahrnovat inteligentní specializaci – kombinaci lokálně zakotveného přístupu k odlišení dané oblasti od konkurence vytvořením inovačního systému. Regionální strategie inteligentní specializace by proto měly být v souladu se strategií inteligentního růstu hlavních městských center takových regionů.

► UDRŽITELNÝ RŮST

Strategie udržitelného růstu se zabývají změnou rozvojových plánů směrem k modelu, který využívá méně zdrojů k dosažení vyšší míry růstu. Města obvykle přistupují k rozvojovým plánům využívajícím chátrající průmyslové objekty nebo k realizaci strategií, jež mají pomoci s přechodem na bezuhlíkovou energetiku. Rozvojové projekty využívající chátrající průmyslové objekty jsou velmi důležité, protože pomáhají udržet města kompaktní a ukazují, že pozemky představují omezený zdroj, který je třeba recyklovat či opětovně využívat. Myšlenka bezuhlíkového města

a zavádění energeticky účinných řešení pro oblast bydlení, podnikání a života vyžaduje nejen politické nasazení, ale také působení na poli šíření povědomí a vytváření kapacit. Projekty udržitelného růstu rovněž ilustrují význam víceúrovňové správy. Složitá či vícenásobná opatření obvykle generují komplikované postupy spolupráce mezi zúčastněnými stranami a bývají na nich i závislé.

► RŮST PODPORUJÍCÍ ZAČLENĚNÍ

Jakýkoli růst musí podporovat začlenění, má-li být hospodářsky a sociálně udržitelný a má-li zasáhnout všechny části společnosti. Základním předpokladem pro dosažení růstu podporujícího začlenění je realizace opatření proti chudobě a sociálnímu vyloučení v zájmu eliminace rozdílů uvnitř členských států i EU. EFRR a ESF by měly spolupracovat na modernizaci systémů vzdělávání a odborné přípravy, snižovat míru předčasného ukončování školní docházky, investovat do komunitní infrastruktury a do školské, sociální a zdravotnické infrastruktury. Konečným cílem je posílit komunitu a zlepšit přístup ke službám. Základní cílové skupiny pro růst podporující začlenění jsou v mnoha případech lidé, které lze charakterizovat jako obtížně dostupné nebo vyznačující se speciálními potřebami. Jejich životní podmínky mohou vést k odtržení od života společnosti. Osoby, které patří k menšinám, například k přistěhovalcům, Romům či lidem s postižením, mají překážky, jež jim brání zapojit se do života komunity, ještě složitější.

INTELIGENTNÍ RŮST VE VÍDNI**Inkubátor pro nově založené a růstové malé a střední podniky**

Inteligentní neznamená velký! Projekt „Mingo“ probíhá ve Vídni a jeho rozpočet činí více než 3 miliony EUR, přičemž polovinu z této částky poskytuje EFRR. Projekt prokazuje, jak mohou evropské malé a „mikro“ firmy přispět k inteligentnímu růstu. Projekt se zabývá dvěma otázkami – jak pomoci mladým firmám k úspěchu a jak podpořit zavedené podniky, aby si udržely inovační potenciál. Projekt nabízí integrovanou podporu pro zakladatele nových firem, koučink pro již existující malé firmy, akce napomáhající vytvářet síťové vazby, podnikatelské ceny, vícejazyčné služby pro firmy s jiným etnickým pozadím a systém napomáhající využívat obchodní potenciál místních nákupních zón a posun místních spotřebitelských trhů na vyšší standard. A samozřejmě nabízí Mingo kancelářské prostory pro všechny, kdo pro svou firmu potřebují sídlo.

►DALŠÍ INFORMACE

www.mingo.at

►ZELENÝ RŮST V GENTU**Snižování spotřeby energie v domech a budovách ve městě**

Město Gent má tradici aktivního přístupu k životnímu prostředí, a proto není překvapivé, že by se mělo stát prvním belgickým městem, které zavede vlastní plán místního klimatu. Environmentální služby města Gent spustily pozoruhodnou iniciativu, která si klade za cíl snížit spotřebu energie v obytných i jiných budovách ve městě. Inspirací pro tento program byla celá řada žádostí o radu ze strany vlastníků domů i nájemníků, jak provádět renovace s cílem snížit spotřebu energie. Program byl následně sestaven tak, aby spojoval poptávku majitelů domů a upravenou nabídku stavebního sektoru. Projektanti, stavbaři i podnikatelská komunita obecně jsou stimulováni k rozvoji technických, materiálových a dostupných řešení pro zlepšení výkonnosti v oblasti energií v obytných domech. Projekt se vyznačuje velmi silným prvkem podpory začlenění, protože město toto úsilí směřuje tak, aby podpořilo domácnosti, které to potřebují nejvíc, a nabízí speciálně sestavený balíček pomoci, asistenčních a doprovodných služeb, které napomohou k dosažení udržitelnějšího způsobu života.

►DALŠÍ INFORMACE

www.milieuadvieswinkel.be/

►RŮST PODPORUJÍCÍ ZAČLENĚNÍ V TERRASSE**Práce na integraci přistěhovalců a soudržnosti komunity v jedné městské části**

Plán pro druhý okrsek města Terrassa podpořil sociální začlenění čtvrti, která čelila vysokému riziku konfliktů. Důvodem byl rychlý příliv imigrantů, který čtvrť zažívala a který hrozil narušit občanský pořádek. Jako rámec a nástroj pro regeneraci čtvrti posloužil zákon o čtvrtích vydaný regionální vládou (Generalitat de Catalunya). Plán, který byl podporován regionálním programem regenerace měst, integroval sociální opatření a obnovu města do jednotného transformačního procesu, čímž zmenšil segregaci okrsku od ostatních částí města a města a zmírnil jeho špatnou pověst místa napětí a konfliktů. Plán byl realizován za vysoké účasti občanů a uplatňoval transverzální přístup různých služeb zajišťovaných městem.

►DALŠÍ INFORMACE

www.terrassa.cat

► RŮST PODPORUJÍCÍ ZAČLENĚNÍ S INTEGROVANÝM PŘÍSTUPEM K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI MĚST

Renovace zanedbaných oblastí Budapešti s využitím bydlení coby hlavní investice

Projekt pro čtvrti Magdolna je prvním skutečně integrovaným sociálně citlivým projektem regenerace v Maďarsku. Projekt se realizoval v jedné z nejvíce bezúspěšných oblastí Budapešti a snažil se nejen zlepšit bytové a životní podmínky místních obyvatel, ale také posílit jejich smysl pro komunitu. Investice do „tvrdé“ infrastruktury byly doplněny mnoha měkkými projekty, které se snažily řešit závažné sociální problémy skupin marginalizovaných obyvatel čtvrti. Zlepšení fyzické kvality bydlení tak šlo ruku v ruce s podporou aktivního zapojení rezidentů.

Dosud byly realizovány dvě fáze. První proběhla v letech 2005 až 2008 a financovaly ji úřady městské části a města, zatímco druhou, která proběhla v období 2008 až 2011, podpořil EFRR. Tyto dvě fáze však představují pouze začátek delší strategie rozvoje čtvrti, která by měla být naplňována asi po dobu 15 let.

► DALŠÍ INFORMACE
www.rev8.hu/eng.php

však měl být v budoucnosti využíván více, protože investice do městské infrastruktury bez investic do lidí přinese jen málokdy udržitelné výsledky.

Města prokázala, že za pomoci sociálních inovací jsou schopna dosahovat velkých změn. Nicméně města nemají kompetence k vyřešení všech problémů, které jsou na povrchu viditelné. Decentralizace odpovědnosti směrem k městům, vyšší účast občanů a osvícení politici nemusí v boji proti rostoucí nerovnosti či nezaměstnanosti dostačovat. Je třeba na scénu přivést i krajské a národní orgány a učinit z nich aktivní hráče, kteří budou odpovídat za integraci politiky na příslušné úrovni. Města musí ve vertikální dimenzi najít podporu u regionální a národní státní správy, v souladu s příslušnými odpovědnostmi. Plně rozvinuté integrované přístupy mohou účinněji zapůsobit na budoucnost měst, v nichž existují místní problémy, které souvisí s politickou, ekonomickou, sociální či environmentální dynamikou na vyšší úrovni správy. To ukazuje, jak velký význam mají pro rozvoj měst stávající národní politiky a programy.

V mnoha projektech byl znatelný význam přisuzovaný vytváření schopnosti inovovat a zavádět nové myšlenky na místní úrovni. Toto know-how často vzniklo jako výsledek výměnných programů, např. URBACT, spolupráce a postupného učení. Přejímání nových politik městy prostřednictvím mezinárodních programů výměn a učení funguje jinak než prostá komoditní transakce. Řešení z oblasti politik nelze přejímat formou „kopírovat a vložit“ a nejsou k dispozici žádné podrobné návody. Tvůrci politik místo toho musí pochopit, jak k integrovanému rozvoji měst přistoupit. Tento proces vyžaduje kritické a kontextově zakotvené znalosti, protože institucionální a správní rámec není nikde identický. Zveřejněných 50 případů představuje významný nástroj, jak pomoci šířit městské know-how mezi městy.

► DALŠÍ INFORMACE

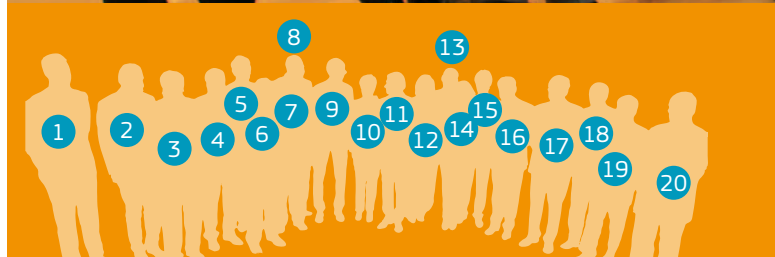
Města zítřka:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/citiesoftomorrow/index_en.cfm

Projděte si případy a závěrečnou zprávu na webových stránkách Info regio:

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/brochures/index_en.cfm#1

<http://www.aeidl.eu/en/projects/territorial-development/urban-development.html>

► MOBILIZACE HLAVNÍCH MĚST V EU

KOMISAŘ HAHN VYZÝVÁ
PRIMÁTORY, ABY VYVEDLI
EVROPU Z KRIZE

28. února uspořádal Johannes Hahn, komisař EU pro regionální politiku, první z přímých rozhovorů mezi Evropskou komisí a zástupci hlavních měst zemí EU. Tyto rozhovory by měly v budoucnosti pokračovat. Komisař Hahn vyzval 20 primátorů, kteří se rozhovorů zúčastnili, aby projevíli své vůdčí schopnosti a pomohli dosáhnout obnovení a růstu. Přimlouval se, aby hlavní města hrála centrálnější úlohu hospodářských a sociálních elektráren Evropy. Dále zdůrazňoval potřebu prominentnější městské dimenze v politice soudržnosti a ve všech politikách EU.

Rozhovorů se účastnil i Janez Potočnik, komisař pro životní prostředí. Primátoři hlavních měst EU, jmenovitě Amsterdamu, Atén, Berlína, Bratislavy, Bruselu, Bukurešti, Lisabonu, Lublaně, Lucemburku, Madridu, Nikósie, Říma, Sofie, Stockholmu, Tallinnu, Valetty, Vídně, Vilniusu a Varšavy, stejně jako Záhřebu (s ohledem na přistoupení Chorvatska k EU v červenci 2013), pak podepsali společné prohlášení o úloze měst a jejich centrální úloze motorů udržitelného a inteligentního

Zahájení dialogu o dosažení růstu mezi Evropskou komisí a primátory hlavních měst EU.

1. Arturas Zuokas (Vilnius), 2. Klaus Wowereit (Berlín),
3. Michael Häupl (Vídeň), 4. Zoran Janković (Lublaň),
5. Eberhard van der Laan (Amsterdam), 6. Alexiei Dingli (Valetta),
7. António Luís dos Santos da Costa (Lisabon),

8. Sten Nordin, (Stockholm), 9. Komisař Potočník,
10. Hanna Gronkiewicz-Waltz (Varšava), 11. Komisař Hahn,
12. Yordanka Fandakova (Sofie),
13. Sorin Mircea Oprescu (Bukurešť), 14. Ana Botella (Madrid),
15. Milan Ftáčnik (Bratislava), 16. Milan Bandić (Záhřeb),
17. Konstantinos Georkatzis (Nikósie), 18. Xavier Bettel (Lucemburk),
19. Yiorgos Kaminis (Atény), 20. Edgar Savisaar (Tallinn).

růstu podporujícího začlenění. Toto prohlášení podpořili také mnozí z primátorů, kteří se nemohli osobně zúčastnit.

Prohlášení uvádí, že „hlavní města představují laboratoře, kde je potřeba najít řešení na sociální a ekonomické problémy EU,“ a dále že „hlavní města jsou motory inovací a inteligentního růstu a často poskytují základy pro vzdělávací a vědecké sítě.“ V prohlášení se dále uvádí, že: „Domníváme se, že návrhy Komise na výraznější pověření měst správou, včetně správy strukturálních fondů EU, jsou zásadně důležité pro řádné porozumění problémům měst a pro to, aby implementace řešení odpovídala skutečným problémům.“

Před setkáním komisař Hahn uvedl: „Bez hlavních měst Evropy je naplnění strategie Evropa 2020 nemožné. Právě proto vyzývá primátory, aby se postavili do čela a vyvedli Evropu z krize.“

Komisař Potočník na schůzce zdůraznil, že ve stále omezenějším globálním prostředí je efektivní využívání přírodních zdrojů v městských oblastech zásadně důležité pro zdraví a kvalitu života všech občanů. Města budou hrát zásadní úlohu při

implementaci sedmého akčního programu pro životní prostředí, který Komise v nedávné době schválila.

V rámci reformy politiky soudržnosti, která je v současné době předmětem debat, předložila Evropská komise celou řadu návrhů, jak zlepšit provádění investic v městských oblastech. Tyto návrhy zdůrazňují nutnost integrovaného přístupu k tvorbě politik. Komise navrhla větší přesun pravomocí na vlastní města a dále příležitosti pro města zkoušet nové přístupy při řešení nových ekonomických, environmentálních a sociálních problémů.

► DALŠÍ INFORMACE

Zpráva „Města zítřka“:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_final.pdf

Udržitelný rozvoj měst na základě regionální politiky EU:

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/urban/index_cs.cfm

Vlajkové městské projekty:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/mayors/2013/projects_en.cfm

► FINANČNÍ NÁSTROJE

V NOVÉ GENERACI PROGRAMŮ NA OBDOBÍ 2014-2020

Finanční nástroje prošly expanzí a získaly důležité postavení v současném programovém období strukturálních fondů 2007-2013 a očekává se, že v příštím víceletém finančním rámci (VFR) 2014-2020 budou nabývat co do objemu i významu.

Očekává se, že operační programy pro nový VFR 2014-2020 budou více orientovány na výsledky a že se budou zaměřovat na menší počet základních tematických cílů, které budou vycházet z cílů strategie Evropa 2020. Toho má být dosaženo mimo jiné vhodným využíváním finančních nástrojů. Aktualizovaný a doplněný soubor opatření a pravidel týkající se finančních nástrojů je připraven jak v nových předpisech pro strukturální nástroje EU, tak v novém finančním nařízení platném pro všeobecný rozpočet EU.

Níže uvádíme přehled úkolů řídicích orgánů při navrhování a provádění finančních rámců v následující generaci programů.

Posuzování *ex-ante* a příprava programů

Příspěvky z operačních programů k finančním nástrojům by měly u každého jednotlivého finančního nástroje vycházet z posouzení *ex-ante*. Posouzení by měla zjistit přítomnost selhání trhu či horších než optimálních investičních situací, odhadovanou míru a rozsah potřebných veřejných investic pro období 2014 až 2020 a druhy potřebných finančních nástrojů.

Posouzení mohou být prováděna fázově a ve všech případech musí být dokončena dříve, než řídicí orgány rozhodnou o vyplacení jakéhokoli příspěvku k finančním nástrojům.

Posouzení *ex-ante* musí být pro informaci předložena monitorovacímu výboru relevantního operačního programu. Souhrn zjištění a závěry posouzení *ex-ante* je třeba zveřejnit do tří měsíců od jejich dokončení, za což odpovídají řídicí orgány.

Řídicí orgány mají možnost zahrnout do programů samostatnou prioritní osu pro příspěvky k finančním nástrojům na úrovni EU přímo či nepřímo řízeným Evropskou komisí (sazba spolufinancování pro tuto prioritní osu může dosáhnout až 100%). Mají také možnost zahrnout do programů samostatnou prioritní osu pro finanční nástroje řízené na národní nebo regionální úrovni v režimu sdíleného řízení (sazba spolufinancování by poté byla zvýšena o 10%).

Tam, kde řídicí orgány předpokládají vytvoření samostatné prioritní osy pro finanční nástroje, by měla být první fáze příslušného posouzení *ex-ante* provedena již předem, aby bylo možné řádně odhadnout celkový objem prostředků pro tuto prioritní osu.

Implementace, řízení a kontrola finančních nástrojů

Při implementaci finančních nástrojů mají řídicí orgány dvě možnosti:

- poskytnout příspěvek k finančním nástrojům zřízeným na úrovni EU a spravovaným přímo či nepřímo Komisí, například se může jednat o iniciativu COSME pro malé a střední podniky, program HORIZON 2020 pro výzkum a inovace, nástroj pro propojení Evropy pro infrastrukturu, záruční nástroj pro kulturní a tvůrčí sektor apod.;
- nebo poskytnout příspěvek k nástrojům založeným na národní, regionální, mezinárodní či přeshraniční úrovni spravovaným buď přímo řídicím orgánem, jde-li o půjčky či záruky, nebo v rámci jeho odpovědnosti.

V případech, kdy jsou finanční nástroje spravované v rámci odpovědnosti řídicích orgánů, musí tyto řídicí orgány či jejich řádně zmocnění zástupci podepisovat smlouvy o financování s vybranými finančními prostředníky. Takoví prostředníci mohou být stávající nebo nové právní subjekty, EIB, jiné mezinárodní finanční ústavy či jiné vhodné orgány.

Shoda s platnými právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy, včetně zákona o veřejných zakázkách a státní pomoci, musí být zajištěna ve všech fázích implementace finančních nástrojů, které spadají do odpovědnosti řídicích orgánů.

Příspěvky z programů k finančním nástrojům – dílčí platby

Platby z operačních programů k finančním nástrojům musí probíhat ve více fázích. Částky zahrnuté do každé žádosti o dílčí platby předložené Komisi nesmí překračovat 25% celkové částky, jež má být zaplacená k finančnímu nástroji na základě příslušné smlouvy o financování.

Jakákoli žádost o dílčí platbu je možná pouze tehdy, když již bylo konečným příjemcům zaplacené nebo přislíbeno pro záruky určité stanovené procento částek dříve vyplacených k finančním nástrojům.

Vykazování ze strany řídicích orgánů

Řídicí orgány musí Komisi každoročně poskytovat výkazy ohledně implementace všech jednotlivých finančních nástrojů, včetně plateb či záruk nabízených konečným příjemcům, jakýchkoli vytvořených příjmů, dosažené páky apod. Takové výkazy o finančních nástrojích je třeba přikládat k výročním zprávám o provádění příslušných operačních programů.

Komise musí od roku 2016 každý rok poskytovat shrnutí výročních zpráv o provádění finančních nástrojů, které jí poskytují řídicí orgány.

Uzavírání operačních programů a opětovné využití prostředků vyhrazených k podpoře ze strukturálních nástrojů EU

Řídicí orgány musí při uzavírání programu předložit v závěrečné zprávě způsobilé výdaje dle finančních nástrojů. Způsobilé výdaje při uzavírání budou zahrnovat částky účinně vyplacené konečným příjemcům nebo částky přislíbené na proplacení záruk, dotace na úrokové sazby a dotace na poplatky za záruky, stejně jako způsobilé náklady či poplatky na správu.

PŮJČKY CDFI (FINANČNÍ ÚSTAVY PRO KOMUNITNÍ ROZVOJ) PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY A SOCIÁLNÍ PODNIKY

YORKSHIRE A HUMBER, SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

CDFI využívá grant z EFRR k poskytování malých půjček ve výši od 1 000 do 50 000 GBP (1 180 až 59 000 EUR) malým a středním podnikům a sociálním podnikům, které nedokážou dosáhnout na běžné zdroje financování. Zatím byly z EFRR poskytnuty půjčky ve výši asi 4 miliony GBP (4,7 milionu EUR), celkem 166 podnikům, čímž bylo vytvořeno či uchráněno 159 pracovních míst. Jedním z příjemců je firma Doncaster Refurnish – sociální podnik, který obnovuje darovaný nábytek a různé domácí spotřebiče za účelem jejich dalšího místního prodeje.

Úroky a další příjmy dosažené z příspěvků z operačních programů k finančním nástrojům, případně prostředky zpětně vyplacené do těchto nástrojů až do konce období způsobilosti, musí být znovu investovány v rámci stejných či jiných finančních nástrojů v souladu s cíli daného operačního programu. Stejně pravidlo platí také pro příjmy a vratky do finančních nástrojů do osmi let od konce období způsobilosti. Členské státy a řídicí orgány musí přijmout veškerá nezbytná opatření k zajištění řádné implementace těchto pravidel.

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_cs.pdf

▶AKTUALITY

[STRUČNÝ PŘEHLED AKTUALIT]

ROMSKÝ PILOTNÍ PROJEKT

15. března se simultánně ve slovenské Moldavě nad Bodvou a v belgickém Bruselu konala konference, kterou pořádalo GR pro regionální politiku spolu s Regionálním centrem Rozvojového programu OSN v Bratislavě a Světovou bankou „Od pilotních projektů k výsledkům – Lekce z důkazů o socio-ekonomickém začleňování romských komunit“.

Na konferenci byly prezentovány výsledky tříletého pilotního projektu financovaného Evropským parlamentem, který se zaměřoval na sociálně ekonomické začlenění Romů a probíhal na poli předškolního vzdělávání a péče o předškolní děti, samostatné výdělečné činnosti prostřednictvím mikropůjček, zvyšování informovanosti a povědomí, shromažďování údajů a monitorování a využívání nástrojů pro hodnocení v pěti členských státech a v Makedonii. Probíhaly diskuse o doporučeních na poli školství, zaměstnanosti, bydlení, zdravotnictví, občanské společnosti, migrace a genderové rovnosti se zástupci hlavních institucí EU, mezinárodních organizací, výzkumníků a odborníků, zástupci Romů a obyvateli romské osady v Moldavě nad Bodvou. Závěrečné zasedání se věnovalo úloze strukturálních fondů při provádění strategií integrace Romů, a to na základě zkušeností získaných z programového období strukturálních fondů 2007-2013.

▶DALŠÍ INFORMACE

Romský pilotní projekt EK-RPOSN: web představující nástroje a metody pro sledování a shromažďování dat:

<http://www.akvo.org/rsr/project/638/>

Web pilotního projektu EK pro začleňování Romů:

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/roma/events_en.cfm

„EVROPA V MÉM REGIONU“ FOTO SOUTĚŽ 2013

Po velmi úspěšném prvním ročníku, který proběhl v roce 2012, se bude letos v létě 2013 opět konat foto soutěž „Evropa v mém regionu“. Tak jako dříve bude soutěž probíhat na facebookové stránce Evropské komise a soutěžní fotografie je možné zasílat zhruba od začátku června do poloviny srpna. Vítězové obdrží své ceny v říjnu během OPEN DAYS 2013.

▶ OPEN DAYS 2013

OPEN DAYS 2013 se budou konat v Bruselu od 7. do 11. října 2013. Slogan akce bude znít „Regiony a města Evropy startují k roku 2020“. Bude se konat asi 90 až 100 seminářů a výstava „100 EU Urban solutions“ („100 řešení měst EU“).

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2013/index.cfm

▼ KONFERENCE INIO-INFORM 2012

Sítě komunikačních referentů Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti, organizace INFORM a Evropského sociálního fondu (INIO) uspořádaly první společnou konferenci v prosinci 2012 (3.-4.) v La Plaine Saint Denis v Paříži.

Sešly se více než dvě stovky referentů pro komunikaci z celé Evropy, aby se zabývaly otázkami užší spolupráce mezi různými fondy a komunikačními aktivitami na poli politiky soudržnosti. Dvoudenní konference ukázala, že mezi účastníky existuje obecná shoda, pokud jde o přidanou hodnotu koordinace komunikačních aktivit různých fondů a, kde je to možné, provádění společných informačních kampaní.

V prosinci 2013 podtrhne velká konference zabývající se komunikací „Telling the story 2.0“ („Informační kampaně 2.0“) význam komunikace o úspěších politiky soudržnosti EU a představí výběr osvědčených postupů na poli komunikace.

▶ DALŠÍ INFORMACE

Úplné informace, včetně prezentací, jsou k dispozici na adrese http://ec.europa.eu/regional_policy/informing/events/201212/index_en.cfm

The screenshot shows the QREN website interface. At the top, there is a navigation menu with options like 'QREN', 'DOCUMENTOS', 'PROJETOS', 'PROGRAMAS OPERACIONAIS', and '2014-2020'. The main content area is titled 'Escolhas QREN' and features a section for 'REDE DE TRANSPORTES COLECTIVOS SUSTENTÁVEIS DE SERPA'. It includes a list of '17 Candidaturas abertas' (17 open applications) and 'Projetos aprovados 0 4 7 9 9 6' (Approved projects 0 4 7 9 9 6). There is also a photo of a white bus and some technical details about the project.

▼ PORTUGALSKÉ A ITALSKÉ WEBOVÉ STRÁNKY O PROJEKTECH FINANCOVANÝCH EU

Byl spuštěn nový portugalský portál, který představuje výběr z hlavních projektů spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu (ESF), Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu soudržnosti a Evropské územní spolupráce během období 2007-2013.

▶ DALŠÍ INFORMACE

Projekty je možné procházet podle regionů nebo programu: <http://www.qren.pt/np4/projetos>
Podobný web existuje i ve vztahu k využití prostředků v Itálii: <http://www.opencoesione.gov.it/>

► JAK TO VIDÍTE VY

POLITIKA SOUDRŽNOSTI Z POHLEDU STÁTŮ A REGIONŮ

V magazínu **Panorama** budeme rádi za každý váš příspěvek!

„Jak to vidíte vy“ je rubrika v časopisu *Panorama*, kde vyzýváme hlavní „spotřebitele“ politiky soudržnosti na národní a regionální úrovni, aby nechali zaznít svůj hlas a poskytli nám své informace a názory na evropskou politiku v akci na místní úrovni, ať už se zaměřením na dosažené úspěchy nebo na přípravy dalšího programového období.

Ve všech 27 členských státech EU se nachází více než 270 regionů a každý z nich má svou vlastní ekonomickou a kulturní historii a potřeby, je tedy důležité, aby tvůrci evropské politiky a vyšší i nižší představitelé na všech stupních znali skutečný dopad politiky soudržnosti až na nejnižší úroveň.

V tomto čísle časopisu *Panorama* představujeme názory ze čtyř členských států a regionů, které se chystají na implementaci strukturálních fondů v následujícím programovém období 2014 až 2020. Rakousko představuje přístup k budoucí implementaci na základě partnerství na národní úrovni, zatímco Anglie naznačuje své plány na realizace prostřednictvím místních partnerství. Region Midi-Pyrénées se snaží zaměřit úsilí na inteligentní specializaci a Toskánsko zdůrazňuje sérii specifických témat.

Budeme rádi za každý váš příspěvek a některé z nich uveřejníme v příštích vydáních:

► regio-panorama@ec.europa.eu

► FRANCIE

► REGION MIDI-PYRÉNÉES – INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE STOJÍ V SAMOTNÉM STŘEDU POLITICKÝCH PRIORIT

V oblasti, která stojí v popředí inovací a vyhrazuje 4,2% HDP na výzkum a vývoj, může být sotva překvapivé, že region Midi-Pyrénées klade inovace a konkurenceschopnost přímo do středu svých politik hospodářského rozvoje. Cíle strategie Evropa 2020 aktivně řídí programy pro období 2014-2020, čímž se zajišťuje, že odpovědí na tyto výzvy bude silná a průřezová priorita.

Region Midi-Pyrénées má zavedenou regionální strategii inovací (RSI) již od roku 2009. Tuto strategii koordinuje společně region a vláda. Strategie nabízí systém řízení, který zúčastněné subjekty v regionu jasně uznávají. Tento přístup umožnil, že se v celé oblasti rozvíjí ekonomika znalostí a ino-

vací. V období 2007-2011 bylo v rámci tohoto cíle vynaloženo 640 000 000 EUR veřejné pomoci ve formě pobídek.

V nedávné době bylo dosaženo nové etapy integrace, kterou je návrh na „inteligentní specializaci“ této oblasti. Ten se snaží zaměřovat přímo na silné stránky a příležitosti k rozvoji, které byly identifikovány v rámci regionální analýzy a v dílčí zprávě RSI. Tyto úkony byly prováděny na podzim roku 2012 s využitím velmi širokých veřejných konzultací. Návrh se zaměřuje na inteligentní průmyslové systémy, které zlepšují kvalitu našeho prostředí a metod výroby, energetickou udržitelnost, pokročilé materiály, výzkum rakoviny, návykové látky, buněčné inženýrství a regenerativní medicínu.

Mikro- a nanotechnologická platforma na pracovišti LAAS-CNRS Univerzity Paula Sabatiera v Toulouse.

Kromě strategických projektů, podpory podnikání a komplexních veřejných opatření za účelem posílení potenciálu regionu pro inovace a podpory znalostní ekonomiky v kontextu globalizace se region Midi-Pyrénées také snaží provádět průběžná vyhodnocování zkušeností z jiných regionů.

V rámci těchto srovnání oslovil region Midi-Pyrénées své partnery z euroregionu Pyreneje-Středomoří, kterému v současné době předsedá, a navrhl realizovat „euroregionální strategii inovací“. Šlo by o průkopnickou evropskou iniciativu, která by

se soustředila na proces integrovaného rozvoje této oblasti s využitím spolupráce regionu Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon, Katalánska a Baleár ve třech prioritních oblastech (voda, e-zdravotnictví a potravinářství-zemědělství).

**Odbor pro evropské záležitosti
a decentralizovanou spolupráci**
Region Midi-Pyrénées

▶ **DALŠÍ INFORMACE**
www.midipyrenees.fr

▶ **RAKOUSKO**

▶ IMPLEMENTACE PARTNERSKÉHO PŘÍSTUPU

RAKOUSKÉ PŘÍPRAVY NA OBDOBÍ 2014-2020

Přípravy na programové období 2014-2020 jsou v Rakousku v plném proudu, pokud jde o operační programy a smlouvy o partnerství, tedy o dva strategické prvky interakce na úrovni EU a národní úrovni.

Smlouva o partnerství týkající se využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (fondů ESI) v období 2014-2020 v Rakousku se připravuje pod označením „STRAT.AT 2020“ v rámci Rakouské konference o územním plánování (ÖROK). Bude fungovat jako společná platforma pro spolkovou vládu i zemské vlády, pro městské i místní rady a hospodářské i sociální partnery. Za tím účelem byl iniciován samostatný proces,

Proces STRAT.AT 2020 se snaží o přístup na bázi širokého partnerství.

kteřý byl navržen k zajištění účasti všech relevantních zúčastněných stran a zájmových skupin. Finální dokument obsahuje výsledek komplementárních („zastřešovací proces“) a integrovaných procesů (programy specifické podle fondů/„dílní procesy“).

Proces STRAT.AT 2020 využívá přístup širokého partnerství a je strukturován tak, že jej budou strategičtí partneři společně rozvíjet (a podporovat). Oficiální zahájení procesu proběhlo při prvním veřejném fóru STRAT.AT 2020, které se konalo v dubnu 2012 a zúčastnilo se ho více než 250 zúčastněných stran. Fóra jsou otevřená všem zájemcům o politiku soudržnosti a politiky rozvoje venkova (partneři při implementaci programů, hospodářští a sociální partneři, městské a místní rady, poskytovatelé zprostředkovatelských služeb, nevládní organizace, odborníci, akademici apod.). Druhé fórum se věnovalo 11 tematickým cílům fondů ESI. Plánuje se, že v rámci tohoto procesu budou uspořádána ještě dvě další fóra.

Široká, funkční a transparentní účast všech zúčastněných stran představuje v Rakousku základní premisu. Využívání „specializovaných skupin“ umožní zaměřit se na nejkonkrétnější problémy na rozhraní mezi příslušnými fondy ESI. Od listopadu 2012 do února 2013 proběhlo 15 specializovaných skupin na témata jako rozvoj, městské dimenze, sociální služby, biologická rozmanitost/ochrana přírody a spolupráce/ETC (Evropská územní spolupráce). Jejich výsledky byly začleněny do přípravy procesu STRAT.AT 2020 a stejně tak zajistily užitečné vstupy do příslušných procesů přípravy programů. Mezi diskutovanými otázkami je přístup k horizontálním cílům a byla též vydána prohlášení ohledně významu Evropské územní spolupráce (kompletní seznam všech specializovaných skupin spolu s dokumentací výsledků lze nalézt na oficiálním webu STRAT.AT 2020, který je pouze v němčině a nachází se na adrese www.stratat2020.at.

Pokud jde o obsah procesu, za nejdůležitější je považováno spojení s jednotlivými procesy přípravy programů a kombinování přístupu shora dolů a zdola nahoru. Kromě koordinace mezi fondy ESI je třeba též naznačit integraci politik (spolu-financovaných z fondů) ESI v různých oblastech politik na národní i regionální úrovni. Tyto otázky jsou vždy nahlíženy v kontextu komplexnější strategie různých možností financování. Toto je případ Rakouska, kde je – především ve vztahu ke strukturálním fondům – z důvodu omezené velikosti programů princip proporcionality považován za podmínku maximálně efektivní implementace těchto opatření v rakouských regionech.

Očekává se, že návrh smlouvy o partnerství bude předložen k veřejným konzultacím v červnu/červenci 2013. Tento proces bude představovat druhou veřejnou konzultaci, které již v létě 2012 předcházela první. Odevzdání strategie STRAT.AT 2020 je plánováno ještě na rok 2013, spolu se všemi operačními programy, bude-li to možné.

Celý proces je možné sledovat na webu www.stratat2020.at (oficiální web strategie STRAT.AT 2020 pouze v němčině) nebo www.oerok.gv.at (oficiální web ÖROK pouze v němčině).

Dr. Diane C. Tiefenbacher

Kancelář Rakouské konference o územním plánování (ÖROK) / Koordinace strukturálních fondů EU a strategie STRAT.AT 2020

► DALŠÍ INFORMACE
www.oerok.gv.at

► SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

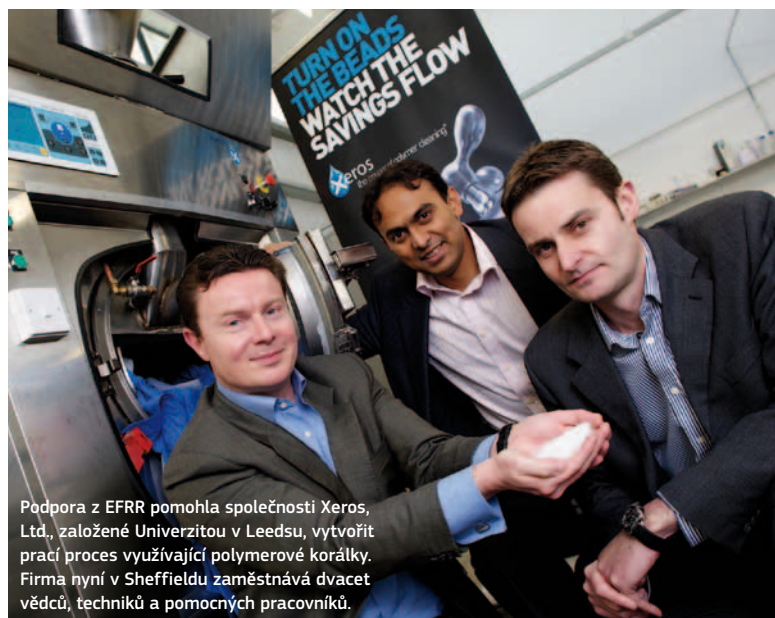
► MÍSTNÍ PARTNERSTVÍ JAKO KLÍČ K FINANCOVÁNÍ REALIZACE V ANGLII

Období 2014-2020 přinese významnou změnu v realizaci EFRR v Anglii. Místo regionálních hranic a programů EFRR a demarkačních struktur, které působily tak, že odrazovaly od provádění vzájemně se doplňujících investic z oddělených Společných strategických fondů (CSF), bude zaveden nový a pružný národní program CSF England Growth (Růst Anglie). Čím jsou motivovány tyto změny a jaké mají implikace pro politiku soudržnosti a praxi?

Administrativní krajina v Anglii prošla za poslední dva roky značnými změnami. Motivem těchto změn bylo poznání, že pokud má být dosaženo růstu a mají být vytvořena pracovní místa způsobem, který reaguje na skutečné fungování místní ekonomiky v našich městech a obcích, je třeba, aby této zásadě odpovídalo i institucionální uspořádání. Proto bylo místo regionálních hranic a institucí založeno 39 místních podnikatelských partnerství (Local Enterprise Partnership, LEP), a to na bázi místně určených ekonomicko-geografických faktorů. Tato partnerství si kladou za cíl spojovat podniky a občanské vůdce a napomáhat k udržitelnému hospodářskému růstu a k růstu počtu pracovních míst v soukromém sektoru. Právě těchto 39 partnerství LEP bude představovat stavební kameny při realizaci CSF v Anglii v období 2014-2020.

Společnost Middleport Pottery v Stoke-on-Trent se transformuje na pracovní jednotky pro místní kreativní firmy a novou atrakci pro návštěvníky, kteří si mohou prohlédnout vnitřní vybavení poslední fungující viktoriánské porcelánky ve Spojeném království.

Podpora z EFRR pomohla společnosti Xeros, Ltd., založené Univerzitou v Leedsu, vytvořit práci proces využívající polymerové korálky. Firma nyní v Sheffieldu zaměstnává dvacet vědců, techniků a pomocných pracovníků.

Kromě toho plánujeme zavedení národního/evropského programu růstu, který bude zahrnovat 100% prostředků z EFRR a ESF a část prostředků z EZFRV, jež bude distribuovat prostřednictvím 39 anglických partnerství LEP na základě strategií připravených místními partnery. Zjednodušená administrace v centrální vládě umožní partnerstvím LEP a místním partnerům maximalizovat nové flexibilní možnosti, které přinese období 2014-2020, a sladovat EFRR, ESF a EZFRV do jednoho investičního balíčku na základě alokací z fondů pro příslušné oblasti. Investice CSF budou integrovány do národních a místních politik a iniciativ, což zajistí, že budou hospodářské výsledky a veřejné i soukromé zájmy i finance využity maximálně účinným způsobem.

Holistický přístup k využívání CSF je klíčem, který cíle strategie Evropa 2020 a národního plánu reform zasadí do místního kontextu. Tato skutečnost spolu se svobodou realizace tematických / sektorových projektů v jakémkoli geografickém prostoru slibuje pro Anglii do období 2014-2020 ambiciózní a inovativní model CSF.

David Morrall

Vedoucí odboru politik EFRR 2014-2020
Ministerstvo pro obce a místní samosprávu (DCLG)

► DALŠÍ INFORMACE

www.gov.uk/browse/business/funding-debt/european-regional-development-funding

▶ITÁLIE

▶PŘÍSTUP TOSKÁNSKA K PROGRAMOVÉMU OBDOBÍ 2014-2020

Nová fáze finančního plánování v EU přichází v kritickém období naší historie. Stav italských veřejných financí naznačuje, že v nadcházejících letech bude financování z EU hrát klíčovou úlohu při investicích, a v důsledku toho i v podpoře konkurenceschopnosti.

Strategie Evropa 2020 jasně určuje, kudy vede cesta vpřed. Pro Toskánsko to znamená zaměření na *inteligentní* růst, jehož se má dosáhnout pomocí investic do školství, výzkumu a vývoje, *udržitelný* růst, jehož se má dosáhnout soustředěním se na otázky životního prostředí, otázky využívání půdy a na energetiku, a růst *podporující začlenění*, zejména zaměřením na tvorbu pracovních míst a snižování chudoby.

Nebude již proto stačit, když budou prostředky EU utráceny rychle a pohodlně. Toskánsko dosahuje lepších výkonů než většina oblastí země. Jeho infrastrukturní problémy a potíže týkající se celkového hospodářského růstu jsou však zřetelně viditelné. Musíme vybrat prioritní opatření, která budou mít výrazný účinek, musíme na sebe vzít odpovědnost a zacílit prostředky EU tam, kde dosáhnou výsledků, které je možné snadno měřit a hodnotit.

Za tím účelem má Toskánsko v úmyslu zaměřit politiku soudržnosti pro období 2014 až 2020 na tři průřezová témata:

- **Mláďi** s integrovaným projektem *Giovanisi* (Mládež – ano!) – široká nabídka příležitostí pro mladé lidi financovaných z regionálních a národních zdrojů a ze zdrojů EU zahrnuje například podporu pro stáže, zakládání podniků a asistenci pro nezkušené kupující;
- **Městské sítě** (pro zvýšení konkurenceschopnosti a sociálních inovací a experimentů);
- **Vnitřní oblasti** (vychází z aktivit pro turistický ruch, zemědělství a lesnictví a ze zelené ekonomiky).

Při provádění v těchto hlavních oblastech se bude Toskánsko zaměřovat na následující priority:

- investice do výzkumu a přenosu technologií za účelem posílení úlohy výrobního průmyslu;
- zajištění, že bude mít celé Toskánsko přístup k vysokorychlostnímu připojení a usnadnění online komunikace s veřejnou správou;
- podpora přístupu k úvěrům, včetně mikrofinancování;
- rozvoj konkurenceschopnosti zemědělsko-potravinářského dodavatelského řetězce v zájmu podpory nové generace a posílení environmentální udržitelnosti;

Předseda samosprávy regionu Toskánsko, Enrico Rossi, s transparentem projektu pro podporu mládeže *Giovanisi*.

- dosažení udržitelnosti v energetice díky rozvoji specializovaných technologických sektorů;
- regenerace postižených oblastí, prevence hydrogeologické nestability, adaptace na změnu klimatu, ochrana tradiční krajiny a biologické rozmanitosti;
- zajištění vyšší a dostupné mobility;
- podpora poptávky po kvalifikované pracovní síle a vyšší produktivity mezi malými a středními podniky;
- podpora opatření pro sociální začleňování;
- řešení problému předčasného ukončování školní docházky;
- investování do platformy pro „obnovu kulturních tradic Toskánska“.

V zájmu toho, aby následující programové období 2014-2020 mělo co nejlepší začátek, prověřil region Toskánsko také své interní pracovní postupy a vytvořil „velín“ (neboli „koordinační a řídicí skupinu“), která spojuje řídicí orgány strukturálních fondů a snaží se zajistit jednotný přístup k přípravě programů a identifikaci priorit jak ve fázi návrhu, tak ve fázi implementace.

Enrico Rossi

Předseda samosprávy regionu Toskánsko

▶DALŠÍ INFORMACE

www.regione.toscana.it

▶ MALTA

▶ NOVÝ TERMINÁL PRO TRAJEKTY

PODPOŘÍ MEZIOSTROVNÍ DOPRAVU A TURISTICKÝ RUCH

Celkové náklady:
10 868 000 EUR
Příspěvek EU:
8 800 000 EUR

Moderní terminál pro trajekty byl vybudován v maltském přístavu Ćirkewwa s využitím prostředků z Fondu soudržnosti EU. Nový terminál na severním cípu ostrova zlepší služby pro osoby, které dojíždějí za prací, především pro obyvatele ostrova Gozo, pomůže turistickému ruchu i nákladní přepravě, a pomůže tak i ekonomice.

Terminál pro trajekty v přístavu Ćirkewwa tvoří maltskou součást transevropské dopravní sítě. Hlavním cílem projektu je snižování dopravní kongesce na terminálu Ćirkewwa a zlepšení přepravní sítě v rámci maltského souostroví. Pravidelné trajekty Ro-PAX jezdí z trajektového terminálu Ćirkewwa do přístavu Mġarr na ostrově Gozo. Ročně přepraví přibližně dva miliony vozidel a asi čtyři miliony cestujících. V létě vyjíždějí z přístavu Ćirkewwa také výletní lodě směřující k ostrovu Comino, stejně jako organizované výpravy potápěčů.

Stávající mola jsou v novém trajektovém terminálu rozšířena doplněním třetího kotviště u severního mola, dále byla provedena modernizace budov, komunikací a další všeobecná zlepšení. Nové zařízení zahrnuje budovu pro odbavování cestujících a vyvýšené lávky pro cestující a flexibilní můstky pro připojení k lodím. Postaveny byly také zóny pro řazení vozidel, parkoviště pro vozidla a terminál pro autobusy a veřejnou dopravu. V zájmu redukce dopravních kongescí byl zlepšen přístup prostřednictvím okružních a přístupových komunikací spojených s hlavní pátevní silniční sítí.

Zjednodušení dopravy

Nová infrastruktura povede k vyšší efektivitě a ochraně před nepříznivým počasím. Nabídne vysokou míru bezpečnosti a pohodlí a zajistí poskytování lepších služeb pro veškerou osobní i nákladní dopravu procházející přístavem Ćirkewwa.

Terminál zjednodušuje osobní dopravu i přepravu vozidel a očekává se, že díky vyšší kapacitě sníží přepravní časy a zvětší dopravní propustnost.

Ekonomické přínosy

Do stavby nového terminálu bylo investováno asi 12 milionů EUR. Tato stavba zlepší dopravu i zvýší dostupnost ostrova Gozo, čímž přispěje ke zmírnění jeho ostrovní izolace. Očekává se, že tento projekt dále usnadní přejíždět na ostrov Gozo turistům, kteří jsou velmi významní pro jeho hospodářství. Projekt dále usnadní realizaci obchodního potenciálu tohoto regionu a zlepší kvalitu života jak obyvatel ostrova Gozo, tak návštěvníků.

Úspory energií

Nová budova terminálu je vybavena jedním z největších fotovoltaických polí na Maltě. Další novinkou je instalace větrné turbíny v jižní části přístavu. Díky těmto instalacím a dalším opatřením pro úsporu energií bude terminál do značné míry využívat zelenou elektřinu pro zajištění svého provozu, čímž přispěje ke snižování uhlíkové stopy. „Tato zařízení byla navržena tak, aby zlepšila přístup pro všechny a nabídla pozitivní zážitky z cestování mezi ostrovy Malta a Gozo,“ uvedl Christopher Farrugia ze společnosti Transport Malta. „Lepší služby přepravy mezi ostrovy s větší efektivitou, bezpečností a pohodlím budou znamenat ekonomický přínos pro celou komunitu.“

▶ DALŠÍ INFORMACE

<https://investinginyourfuture.gov.mt/project/public-infrastructure/cirkewwa-ferry-terminal-33947651>

► TALLINN, ESTONSKO

► ÚSPĚCH NOVĚ ZALOŽENÉ FIRMY NA POLI SOLÁRNÍ ELEKTŘINY

Celkové náklady:
2 143 000 EUR
Příspěvek EU:
1 500 000 EUR

Pružná fotovoltaická fólie CZTS pro integraci do stavebních prvků.

Podpora ze strany regionální politiky pomohla rakousko-estonské začínající firmě Crystalsol Ltd vyvinout v Estonsku průlomovou technologii solárních panelů. Jako první firma na světě totiž využívá oblíbené levné materiály.

Společnost Crystalsol byla založena Technickou univerzitou v Tallinnu v roce 2008 a obdržela podporu z EFRR prostřednictvím estonského operačního programu „Rozvoj hospodářského prostředí“ a z organizace Enterprise Estonia, která v Estonsku podporuje rozvoj podnikání.

Projekt „Vývoj cenově úsporného solárního panelu“ pomohl postoupit se zcela novým typem flexibilních fotovoltaických modulů využívajících polovodičové materiály, díky čemuž je možné vyhnout se při výrobě solárních panelů použití drahých vzácných kovů. Tato nová technologie také stojí o 30 až 50 % méně ve srovnání s aktuálním průměrem v odvětví.

Technologie umožňuje integrovat solární panely do různých stavebních prvků, například do skleněné fasády či střešní krytiny, a to již ve stavební fázi. Tím se významně snižují náklady na obnovitelné zdroje energie a zlepšuje se energetická bilance budovy. Účelem je změnit budovy, které spotřebovávají energii, na výrobce energie.

Společnost vytvořila díky financování z EU i dalších kapitálových zdrojů z Finska, Norska a Rakouska 24 nových

pracovních míst a uzavřela smlouvy s různými univerzitami a institucemi jak v Evropě, tak i v natolik vzdálených lokalitách, jako je Singapur. Přestože technologie, která je podporována další investicí ve výši 8 milionů EUR, je stále ještě ve vývoji, již byly uzavřely smlouvy o jejím prodeji portugalské energetické skupině EDP.

Společnost Crystalsol dosáhla od svého založení značného pokroku, zisk společnosti za rok 2012 dosáhl téměř 1 milionu EUR a pocházel z prodeje služeb výzkumu a vývoje a z prodeje jeho hlavního patentovaného vynálezu, kterým je polovodičový prášek. Společnost je dále příjemcem grantu z EFRR, který jí pomáhá zvýšit účinnost polovodičového materiálu.

Trh se solárními panely rychle roste, protože solární technologie se stávají jednou z nejslibnějších alternativ výroby energie, snižuje emise CO₂ a zvyšuje udržitelnost výroby energie. To lze doložit na globálním obratu odvětví: v roce 2012 činil 23 miliard EUR, přičemž za poslední dva roky se výrobní kapacity zvýšila o celých 41 %.

Společnost Crystalsol se svojí globálně průkopnickou novou solární technologií je na nejlepší cestě naplnit svůj cíl a stát se nejvýznamnější firmou na trhu integrovaných solárních panelů.

► DALŠÍ INFORMACE
www.crystalsol.com/

▶ RIGA, LOTYŠSKO

▶ VYUŽÍVÁNÍ NANOTECHNOLOGIÍ

PRO TECHNOLOGICKY VYSPĚLÉ PRŮMYSLOVÉ PROCESY POVLAKOVÁNÍ

První centrum pro průmyslové povlakování v Lotyšsku, které využívá nanotechnologie, bylo otevřeno v létě 2012. Vývoj byl podpořen financemi z EU a patentovaný proces nabízí cenově úspornější vysoce výkonné povlakování, které lze využít například v automobilovém, leteckém a elektronickém průmyslu.

Lotyšská společnost Naco Technologies vyvinula špičkový nanotechnologický povlakovací proces, který nabízí vyšší rychlost, flexibilitu a cenovou úsporu při povlakování přesných produktů speciální úpravou povrchu. Takový proces by našel využití v celé řadě technologicky vyspělých odvětví, z nichž mnohá vyžadují povlaky, které zajišťují speciální fyzické vlastnosti jako ochranu, trvanlivost, chemickou odolnost či výkonnost.

Patentovaná technologie

Tato říšská firma patří do kategorie malých a středních podniků vyvinula vyspělou technologii povlakování vycházející z vysokorychlostního ionto-plazmového magnetronového rozprašování (high-speed ion-plasma magnetron sputtering, HIPMS), které probíhá ve vakuové komoře. Tento patentovaný nanotechnologický povlakovací proces dokáže vytvářet sofistikované vícevrstvé a vícesložkové povlaky – záleží pouze na požadavcích – a jejich tloušťka se může pohybovat v intervalu od 0,01 do 150 mikronů. Takové povlaky mohou výrazně prodloužit životnost ošetřených dílů a zlepšit jejich funkční vlastnosti.

Výhody

Díky nové technologii mohou být povlakované produkty vyráběny desetkrát rychleji než s využitím stávajících povlakovacích technologií. Zařízení je mimořádně energeticky účinné a nahrazuje tradiční metody chemického povlakování, které mají škodlivé účinky na životní prostředí. Kromě vysoké kvality povlaku, rychlé produkce a příznivého účinku na životní prostředí nabízí nový proces také vysokou míru flexibility pro přizpůsobení. Stejný povlakovací stroj může poskytovat celou řadu technických řešení pro různá odvětví.

Během posledních tří let bylo pomocí této technologie ošetřeno 140 různých součástí a sestav, které byly testovány na základě zkušebních norem ISO.

Finance EU

Úspěšný rozjezd společnosti Naco Technologies byl možný díky finanční podpoře prvního specializovaného investora, který se v zemi zabývá investicemi do podobných firem, *Imprimatur Capital*.

Tento fond investující do začínajících firem byl vytvořen na základě iniciativy JEREMIE, která umožnila členským státům a regionům EU vložit peníze ze strukturálních fondů a též národních zdrojů do holdingových fondů, které mohou podporovat vývoj inovativních, vysoce růstových technologických začínajících firem. Společnost přilákala i další kapitál, který potřebovala pro nákup a instalaci nového vybavení, od lotyšských fondů *Imprimatur Capital Technology Venture Fund* a *ZGI Capital*, a tento kapitál ještě doplnila grantovou podporou ze strukturálních fondů EU.

Celkové náklady:
591 000 EUR
Příspěvek EU:
149 000 EUR

„Naše technologie představují špičkovou metodu mezi nanotechnologickými povlakovacími technikami, a to díky vysoké produktivitě, kvalitě a všestrannosti,“ uvedl Alexander Parfinovics, CEO a spoluzakladatel společnosti Naco Technologies. „Dlouhodobý cíl naší inovační společnosti je vyvinout v Lotyšsku nanotechnologické inženýrské centrum excelence a stát se úspěšnou vysoce růstovou mezinárodní firmou zaměřenou na výrobu, automobilový a letecký průmysl.“

▶ DALŠÍ INFORMACE
www.nacotechnologies.com/

Celkové náklady:
10 500 000 EUR
Příspěvek EU:
2 500 000 EUR

► LANGUEDOC-ROUSSILLON, FRANCIE

► REALIS

TVORBA NÁSTROJŮ PODPORUJÍCÍCH RŮST A VZNIK PRACOVNÍCH MÍST V SOCIÁLNÍ EKONOMICE

V regionu Languedoc-Roussillon v jihozápadní Francii jsou sociální inovace považovány za klíč k hospodářskému rozvoji v evropském měřítku. V říjnu 2013 bude otevřen podnikatelský inkubátor REALIS, který je financován z prostředků EU. Jeho cílem bude podněcovat a podporovat růst sociálních podniků a zvyšovat zaměstnanost a prosperitu v místním regionu.

Sociální ekonomika zaměstnává v regionu Languedoc-Roussillon již nyní více než 14% obyvatel (1). Je považována za „inteligentní specializaci“ regionu, a tudíž i za zásadně důležitý faktor jeho dlouhodobého hospodářského rozvoje.

Region byl již od roku 2005 aktivní v rozšiřování sociální ekonomiky na základě spolupráce s místními subjekty a sítěmi a snažil se vytvářet nezbytné nástroje a pomocnou infrastrukturu. Tyto vzájemně související projekty jsou realizovány pod zastřešovací partnerstvím REALIS (*Réseau Actif pour l'Innovation Sociale /Active Network for Social Innovation*), které představuje těsné partnerství a strukturovanou síť vzájemně se podporujících organizací zapojených do projektů tvorby pracovních míst pro podporu sociální soudržnosti a lidského kapitálu.

Byl zde založen *Alter'Incub*, jehož smyslem je podporovat nové a inovativní projekty, *École de l'Entrepreneuriat* pak pomáhá rozvíjet dovednosti sociálních podnikatelů. Síť

Coventis podporuje rozvoj firem, zatímco REPLIC napomáhá replikaci projektů. Byla též zřízena „školka“ (*la Pépinière ESS*), která má podporovat „mladé výhonky“ sociální ekonomiky.

Alter'Incub již prostudoval 130 podnikatelských plánů, z nichž 45 je v pre-inkubační fázi a 33 z nich se nachází v inkubační fázi. Dosud projekt pomohl založit 14 nových podniků a očekává v průměru založení 5 až 6 nových podniků ročně, což by mohlo znamenat vytvoření až 75 pracovních míst do června 2013.

V říjnu 2013 bude otevřen podnikatelský inkubátor REALIS, který se stane klíčovou strukturou, jež bude všechny tyto prvky spojovat. Centrum podpory, které se bude nacházet v lokalitě Parc 2000 v Celleneuve blízko Montpellieru, bude nabízet kancelářské a výrobní objekty a poradenství. Bude též úzce spolupracovat s regionální sítí podpory firem. Sociální podniky budou fungovat v rámci partnerství a s možností využívání podpory v průměru po dobu tří let.

„Přístup REALIS a síť, kterou tento projekt založil, představuje první nástroj tohoto druhu ve Francii a model, který je možné napodobit všude v Evropě,“ uvedla Myriam Ludwigová, vedoucí sektoru sociální ekonomiky regionu Languedoc-Roussillon. *„Bude napomáhat při podpoře hospodářského růstu a zaměstnanosti v našem regionu pomocí rozvoje úspěšných a udržitelných sociálně orientovaných podniků.“*

► DALŠÍ INFORMACE

http://www.info-entrepriseslr.fr/themes/creer_reprendre/economie_sociale_et_solidaire/realis_un_reseau_innovant_pour_les_porte_par_une_marque

(1) Z hlediska sociální ekonomiky obsazuje region Languedoc-Roussillon v celostátním srovnání čtvrté místo, zaměstnává přibližně 95 tisíc lidí, z čehož 75% pracuje v asociacích.

EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

▶ REGIONY VE VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCI POMÁHAJÍ ŽENÁM ZÍSKAT ZAMĚŠTNÁNÍ

Byla vytvořena celoevropská síť center, jež se snaží poskytovat ženám dovednosti a poradenství potřebné pro získání práce, zejména v oblasti výpočetní a komunikační techniky a podnikání.

Dvouletý projekt WINNET 8 byl zahájen v roce 2010. Jeho cílem je podpořit regionální růst zvýšením zapojení žen na pracovním trhu a transformací genderových vztahů, zejména v oblastech, kterým tradičně dominují muži. Projekt se také snaží utvářet politiky týkající se postavení žen na pracovním trhu na regionální a národní úrovni i na úrovni EU a snaží se zajistit, aby byly tyto přístupy integrovány do běžných politik.

Projekt je financován programem EU Interreg IVC a snaží se využít dřívější zkušenosti a konsolidovat toto úsilí v mezinárodním měřítku prostřednictvím zapojení místních, regionálních i národních subjektů z osmi členských států EU: z Bulharska, Finska, Itálie, Polska, Portugalska, Řecka, Spojeného království a Švédska.

Centra podpory pro ženy

Klíčovým prvkem práce bylo rozšířit model center podpory pro ženy (Women Resource Centre, WRC), který byl vypracován ve Švédsku, i do ostatních částí Evropy. Tento model představuje nástroj pro dosahování genderové rovnosti v regionální rozvojové politice, jak ve venkovských, tak v městských oblastech. Hlavní cílovou skupinou center WRC jsou ženy, které chtějí naplňovat své nápady týkající se nových podniků, inovací, zaměstnání, projektů apod. Centra WRC poskytují těmto ženám podnikatelské poradenství, služby projektové přípravy a finance, rady i společné akční sítě. Centra WRC podporuje evropská asociace WINNET Europe, která podporuje účast žen v regionálním rozvoji již od roku 2006. Centrum excelence Winnet (WCE) bylo založeno ve Švédsku v roce 2011 a jeho činnost spočívá v analýzování a šíření zkušeností z center WRC po celé Evropě.

Celkové náklady:
2 357 000 EUR
Příspěvek EU:
1 836 000 EUR

Tvůrci politik

Tvůrci politik a státní zaměstnanci tvoří významnou cílovou skupinu aktivit center WRC a pomáhají vnášet genderovou perspektivu do rozvojových politik. Byly zakládány skupiny, kterých se účastní více aktérů (tzv. Multi Actor Group, MAG), jež představují fórum pro spolupráci řídicích orgánů, místních i regionálních samospráv, podniků, výzkumných organizací, center WRC, nevládních organizací apod. Tento postup vedl v příslušných členských státech k přípravě devíti regionálních akčních plánů.

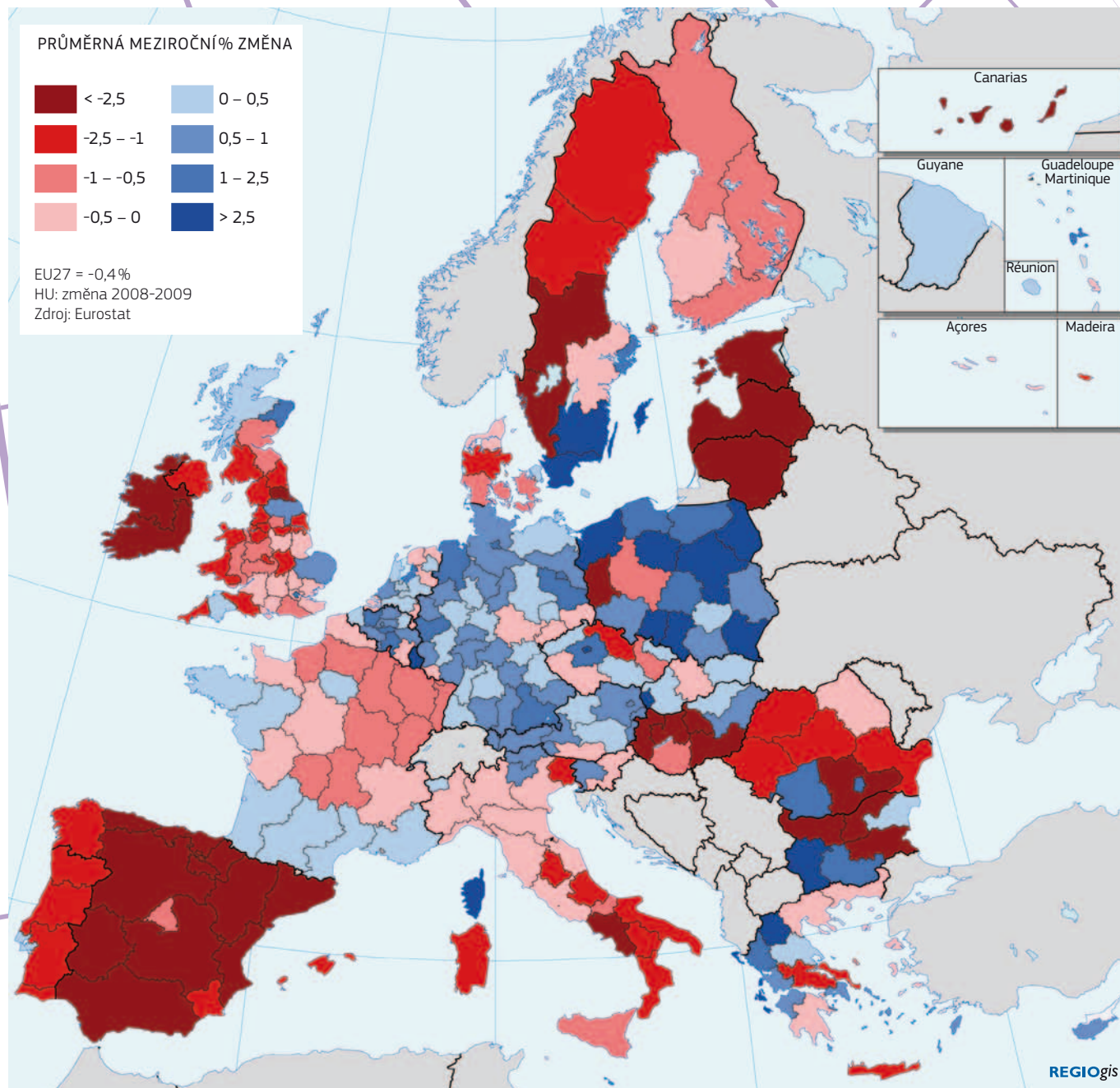
Výměna nejvhodnějších postupů

Knižně byl vydán průvodce *Women Resource Centres, Innovation & Practices for Smart, Inclusive and Sustainable Growth* (Centra pomoci pro ženy, inovace a praxe pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění), který obsahuje řadu vybraných příkladů osvědčených postupů z členských států. Kromě toho vyšla celá řada dalších publikací obsahujících nejvhodnější postupy. Dále vznikla kniha obsahující doporučení pro politiku *Innovation & Policies, for Smart, Inclusive and Sustainable Growth* (Inovace a politiky pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění), která se distribuuje na regionální, národní i Evropské úrovni.

„Zkušenosti získané ve Švédsku, pokud jde o lepší možnosti zaměstnávání žen, se ukazují být velmi cenné i pro další země v celé Evropě,“ uvedla Cari Nises z obce Älvdalen (hlavní partner). „Projekt WINNET 8 přináší pozitivní příspěvek k prioritám politiky soudržnosti na období 2014-2020, protože prosazuje genderovou rovnost na pracovním trhu.“

▶ DALŠÍ INFORMACE
www.winnnet8.eu

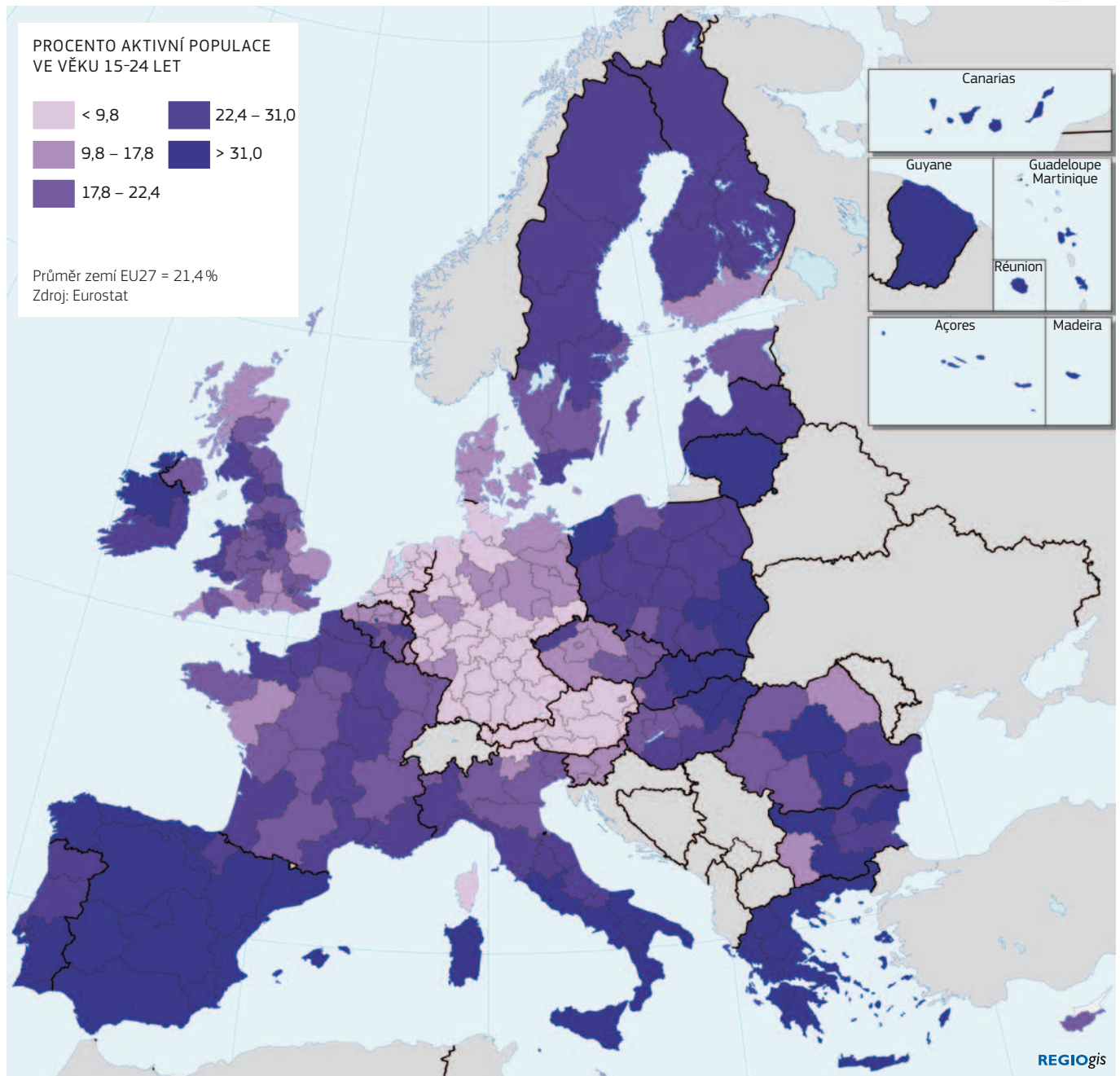
▶ CELKOVÝ RŮST ZAMĚSTNANOSTI, 2007-2009

Mezi rokem 2007 a 2009 se ve více než polovině regionů EU snížila zaměstnanost. Toto snížení bylo obzvláště citelné v regionech ve Španělsku, Irsku a v Pobaltí, kde dosahovalo hodnot mezi -6% a -3% ročně. V Řecku se v roce 2009 zaměstnanost snížila pouze ve čtyřech z dvanácti regionů, ale od té doby pokles zaměstnanosti v Řecku narůstá. Také

v Bulharsku se po roce 2009 pokles zaměstnanosti zrychlil. Na druhou stranu dvacet regionů zažilo růst zaměstnanosti o 2% či vyšší. Většina regionů v Polsku, Německu, Rakousku, Belgii a Nizozemsku zažila během sledovaného období růst zaměstnanosti.

► MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI MLADÝCH, 2011

V roce 2011 dosáhla nezaměstnanost mezi mladými lidmi kritických úrovní. V průměru v jednom ze čtyř regionů dosahovala hodnot mezi 30 a 65%. Většina regionů v Portugalsku, Španělsku, jižní Itálii a Řecku a některé východní regiony v Polsku, na Slovensku a v Maďarsku trpěly vysokou mírou nezaměstnanosti mezi mladými. Pouze v Nizozemsku, Německu a Rakousku byla v téměř všech regionech těchto zemí míra

nezaměstnanosti mladých lidí nižší než 10%. Regiony hlavních měst v Rakousku, Belgii, Německu a ve Spojeném království dosahovaly jedněch z nejvyšších měr nezaměstnanosti mladých, zatímco regiony hlavních měst v České republice, Slovensku, Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku dosahovaly jedněch z nejnižších měr.

▶ VYHODNOCENÍ INICIATIVY JASPERS PŘINÁŠÍ ZJIŠTĚNÍ A DOPORUČENÍ

Vyhodnocení iniciativy JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), které si nechalo vypracovat GŘ pro regionální a městskou politiku, přináší svá hlavní zjištění a doporučení⁽¹⁾. Společnost AECOM (Irsko) provedla toto vyhodnocení v roce 2012 s využitím postupů analýzy databáze, případových studií, seminářů a pohovorů s členskými státy, GŘ pro regionální a městskou politiku Evropské komise a pracovníky iniciativy JASPERS. Vyhodnocení se zabývalo šestiletým obdobím od založení iniciativy JASPERS do roku 2011.

Iniciativa JASPERS byla založena za účelem zvýšení kapacity přijímajících zemí maximalizovat využití financování z EU⁽²⁾. Očekávalo se, že díky technické pomoci určené ke zvýšení kvantity i kvality největších projektů budou zajištěny značné přínosy v dotčených regionech a v Evropské unii jako celku. V době připojení k EU byly nové členské státy relativně nezkušené a neměly dostatečné kapacity na zvládnutí rozsáhlých investičních projektů. Navíc docházelo k nárůstu zdrojů na velké infrastrukturní projekty a k nárůstu rozsahu projektů, které bylo možné podporovat z fondů soudržnosti.

JASPERS představuje partnerství mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a bankovní skupinou KfW Bankengruppe. Má

regionální pobočky v Lucemburku, Vídni, Bukurešti, Sofii a ve Varšavě. Podpora z iniciativy JASPERS je určena pro projekty typu přístavů, letišť, železničních staveb, silničních staveb, městské infrastruktury a služeb, energetických projektů, projektů zaměřených na pevný odpad a znalostní ekonomiku.

Účelem vyhodnocení bylo zjistit, jaký dopad měla iniciativa JASPERS na kvalitu a včasnost přípravy, podávání, schvalování a implementaci velkých projektů v zemích, které přistoupily k Evropské unii v roce 2004 a 2007⁽³⁾.

Hlavní zjištění vyhodnocení

▶1. Iniciativa JASPERS prokázala, že má pro členské státy podstatnou hodnotu při vývoji projektů a přípravě žádostí o financování a po jejich službách je i nadále velká poptávka. Existují statistické doklady potvrzující, že podpora iniciativy JASPERS podstatně zkracuje proces schvalování žádosti Komisí, stejně jako dobu potřebnou pro přípravu projektů na straně členského státu.

▶2. Největší potenciál ke zlepšení kvality projektů se objevil v případech, kdy se JASPERS účastní strategické fáze a kdy podpora iniciativy JASPERS pomáhá členským státům rozvíjet jejich projektové plánovací kapacity.

Klíčová doporučení obsažená ve vyhodnocení

▶1. Strategický přístup

Iniciativa JASPERS by měla mít jasně stanovený cíl v rozvíjení projektových plánovacích kapacit členských států a měla by se stále více zaměřovat na práci v této oblasti. Navrhuje se, aby JASPERS a členské státy uzavíraly tříleté pracovní plány. Pracovní plány by byly šity na míru podle potřeb a silných stránek jednotlivých členských států.

(1) Pravomoci a závěrečná zpráva z hodnocení a další dokumentu lze nalézt na webové stránce Info regio na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/jaspers_evaluation/final_report_131212.pdf

(2) 12 členských států EU, které jsou příjemci pomoci v rámci iniciativy JASPERS, jsou Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

(3) Velký projekt je definován jako projekt, jehož náklady převyšují 50 milionů EUR. JASPERS využívá tuto definici pro infrastrukturní projekty, pro definování velkých projektů v oblasti životního prostředí využívá hranici 25 milionů EUR.

Koperníkovo vědecké centrum v polské Varšavě obdrželo pomoc v rámci iniciativy JASPERS. Bylo otevřeno v listopadu 2010.

►2. Dopad na přípravnou fázi projektů

Intervence v rámci iniciativy JASPERS by měly proběhnout v co možná nejranější fázi procesu přípravy projektů, měly by zajistit technické či odborné poradenství již od nejčasnějších fází plánování. Tato práce by měla zahrnovat doporučení neprosazovat projekty, které nejsou prioritní, případně které obsahují zásadní chyby. Účinným způsobem využití zdrojů by pro iniciativu JASPERS bylo poskytování rutinního poradenství ohledně kompetencí ke studiím proveditelnosti projektů a k hodnocení těchto studií ještě před jejich finalizací.

►3. Formálnější metody spolupráce

Metody spolupráce mezi iniciativou JASPERS, Komisí a členskými státy by měly být formálnější. Měly by být vyjasněny úlohy a o odpovědnosti Komise, členských států a iniciativy JASPERS.

►4. Rozvoj sektorové strategie

Poradenství iniciativy JASPERS by mělo být členským státům běžně k dispozici při přípravě sektorových strategií. Zapojení iniciativy JASPERS by mělo mít především poradenskou povahu a mělo by probíhat na základě výzvy ze strany členských států.

►5. Rozvíjení technických a projektově plánovacích kapacit členských států

Je třeba uplatňovat strategičtější přístup ke zlepšování kapacit členských států při výběru a přípravě kvalitních projektů. Na základě analýzy projektově plánovacích kapacit jednotlivých členských států by se mohla iniciativa JASPERS zaměřit na konkrétní aktivity, které by mohly mít největší dopad na projektové plánování a na kvalitu projektů.

►6. Zlepšování přenosu znalostí ze zakázek iniciativy JASPERS

Důkazy plynoucí z vyhodnocení potvrzují, jak je potřebné a důležité zlepšovat přenos znalostí. Iniciativa JASPERS by měla zavést systém, který bude shromažďovat technické problémy, které byly v jednotlivých projektech řešeny a vyřešeny, pokud se má za to, že mají obecnější charakter. Je též třeba, aby členské státy podnikaly potřebná opatření – například aby zvážily, jaké struktury jsou zavedené a jaká opatření je třeba přijmout pro účinnou realizaci přenosu znalostí.

►DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/the_funds/instruments/jaspers_cs.cfm

► PŘIPRAVOVANÉ AKCE

24.-25. DUBNA 2013

_Varšava (PL)

Konference RURBAN –
udržitelné partnerství
měst a venkova

21. ZÁŘÍ 2013

_Celá Evropa

European Cooperation Day

7.-10. ŘÍJNA 2013

_Brusel (BE)

OPEN DAYS 2013

28.-29. ŘÍJNA 2013

_Bukurešť (RO)

2. výroční fórum
o strategii EU
pro Podunají

9.-10. PROSINCE 2013

_Brusel (BE)

Konference
„Telling the story“

▼
Další informace o těchto akcích najdete
v části Program na webové stránce Inforegio:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_cs.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_cs.cfm)

**NECHTE
SVŮJ
HLAS
ZAZNÍT**

Rádi bychom se dozvěděli o úspěších
politiky soudržnosti ve vašem regionu,
o výsledcích a hmotných přínosech pro
občany, stejně jako o vašich názorech na
přípravu pro další programové období.

Vybrané příspěvky zveřejníme v příštím čísle
magazínu *Panorama*. Své příspěvky
(maximální délka 1 500 znaků bez mezer)
posílejte na adresu:

regio-panorama@ec.europa.eu

■ Úřad pro publikace

Evropská komise,
Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku
Komunikace – Anna-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1, B-1160 Brusel
Courriel: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_cs.cfm

